

Marosvásárhelyi Víkendtelep

Bírálatok és tervek

Fotó: Nagy Tibor

Az utóbbi időben számos bírálat érte a marosvásárhelyi városvezetést a Víkendtelep kapcsán hozott döntések miatt, ellenzéki tanácsosok a közösségi oldalon több ízben is kifogásolták a csónakázóban végzett medertakarítás módját, ugyanakkor azt is sérelmezték, hogy május elején nem került sor a medencék feltöltésére, ahogyan azt a városlakók az évek során megszokták. A bírálatokból kiindulva Portik Vilmos Víkendtelepért felelős alpolgármester és Kelemen Márton

biológus, önkormányzati képviselő kedden a közösségi oldalon élő bejelentkezésben próbáltak választ adni azokra a kérdésekre, amelyek a közkezdelt üdülőtelep kapcsán a városlakókban felmerülhetnek.

Menyhárt Borbála

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Kezdődik a levendulaszezon

Amióta nálunk is sokféle természetik ezt az illatos gyógy-, fűszer- és dísznövényt, népszerűvé váltak a levendulamezők, egyre több látogatót vonz a lila virágok nyugalmát árasztó látványa. A levendulatermesztők ilyenkor „megnyitják kapuikat” a látogatók előtt, kezdődnek a fesztiválok. Maros megye több levendulása lesz látogatható a közeljövőben.

2.

A gyógyító ló

A lovas terápia szerepe a fogyatékkal élő gyermekek és fiatalok több multidiszciplináris megközelítésében – ez volt a témája annak a nemzetközi részvétellel tartott tanácskozásnak, amelyen az elméleti tudást, a gyakorlatot és a terápia során elért eredményeket illetően nagyon érdekes, tanulságos átfogó ismeretekkel gazdagodhattak e terület elkötelezettjei.

6.

Ember és állat harmóniája

Májustól a teljes nyári idényben útszelen, közterületen a házi kedvencek egyik veszélyforrása az egérápra kalásza, a toklász. A gyomnövény termése az elszáradás után válik kimondottan veszélyessé, amikor a kalász szétesik, és alattomosan támad, a léffontosságú szervekig hatolhat, ez pedig az állat életébe is kerülhet.

7.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdijas ügyfele számára:

50%-os kedvezményel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2023. június 30-ig.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es telefonszámot!**

Aktuális

Hab a tortán?

Mózes Edith

Köztudott, milyen hatalmas feszültségek árán alakul az új kormány. Az is ismert, hogy az államelnök az utolsó szó minden ügyben. Kedden a fogát összeszorítva kinevezte ugyan kormányfőnek a szociáldemokraták vezérét, de ezzel nem biztos, hogy lezárta az ügyet, hiszen már első mandátuma idején, a megválasztását követő napon azt nyilatkozta, hogy legfőbb célja a „vörös pestis” végleges ellehetetlenítése, kizorítása a politikából. Ami azóta sem sikerült, bár rengeteg energiát fektetett abba, hogy keresztbe tegyen a PSD-nek. De maradt még néhány hónapja erre is.

Most azonban egészen másról van szó. Kedden konzultációra hívta az államfő a parlamenti pártokat. A protokollnak megfelelően minden delegátussal kezét rázott. Ellenben – a diplomácia szabályait felrúgva – az RMDSZ-t nagy ívben elkerülte. A kérdést többen a liberálisoknak szegezték, akik hetet-havat összehordtak a „beszédes” gesztusról, egy szenátor egyenesen azt mondta, biztosan azért, mert a magyarok már nem része a kormánykoalíciónak...

Nem ez az első barátságatlan gesztusa az elnöknek. Emlékeztetünk szélsőséges magyarellenes megnyilvánulásaira, uszításaira. Néhány éve államfőként úgy próbálta növelni szíve pártja, a Nemzeti Liberális Párt ázsioját, hogy megvádolta a szociáldemokratákat,

(Folytatás a 3. oldalon)

JÚNIUS

15., csütörtök

A Nap kel
5 óra 29 perckor,
lenyugszik
21 óra 17 perckor.
Az év 166. napja,
hátravan 199 nap.

IDŐJÁRÁS

Zápor lehetséges
Hőmérséklet
max. 24 °C
min. 16 °C

**Isten éltesse!*

Ma JOLÁN és VID,
holnap JUSZTIN napja.
JUSZTIN: latin eredetű, je-
lentése: igazságszerető férfi.
Női párja a Jusztina.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR – 2023. június 14.

1 EUR	4,9559
1 USD	4,5862
100 HUF	1,3363
1 g ARANY	287,7653

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő
hónapra a Népszerűség szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között,
szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

A Csík zenekar a Csúrszínházi Napokon

A jubileumi Csúrszínházi Napokra idén június 29. és július 2-a között kerül sor Mikházán, ahol színházi és néptáncelőadásokkal, kerekasztal-beszélgetéssel, fotó- és plakátkiállításal emlékeznek vissza az elmúlt 20 évre. A Csúrszínházi Napok tiszteletbeli meghívottja, a Csík zenekar július 2-án, vasárnap 20 órától lép fel a Csúrszínházi Egyesület meghívására. Jegyeket a 0744-394-186-os telefonszámon (Szélyes Ferencné) lehet foglalni. Nyugdíjasoknak, diákoknak 40, míg a felnőtteknek 50 lej a belépő. A programot és a részletesebb ismertetőket a szervezők közzétették a www.csurszinhaz.ro honlapon.

Rendkívüli tárlatvezetés Mátyás László fizikussal

A Maros Megyei Múzeum várja az érdeklődőket a BarabásiLab: Rejtett mintázatok című kiállításnak szentelt első rendezvényre, amelynek meghívottja dr. Mátyás László fizikus. Az eseményre június 17-én, szombaton 12 órától kerül sor magyar nyelven, 13 órától pedig román nyelven a múzeum várbeli épületében. A rendezvényen való részvétel múzeumi belépőjegyhez kötött, amelynek ára 15 lej felnőtteknek, 3 lej diákoknak és 7 lej nyugdíjasoknak. A helyek száma korlátozott, helyet foglalni a 0749-912-992-es telefonszámon vagy a pr@muzeulmures.ro e-mail-címen lehet.

A Katonadolog Mikházán

A Római Limeskutató Központ a Milites Marisensis Egyesület közreműködésével, az európai régészet napja alkalmából június 17-én a mikházi régészeti parkban Katonadolog címmel szervez rendezvényt. Megtekinthető lesz egy időszakos kiállítás római katonák hétköznapi tevékenységeiről, valamint gyakorlati bemutatók a földmérés, kötömbökkel való falazási technika és famegmunkálás témaköréből. A múzeumpedagógiai műhelyekben kipróbálható a gabona őrlése kézimalommal és a római társasjátékok, valamint lehet majd római napórát és mérföldkövet készíteni, illetve a római mértékegységekkel kísérletezni.

Sütő Andrásra emlékeznek

A Sütő András Baráti Egyesület június 17-én, szombaton 17 órától Sütő Andrásnak a református temetőben levő sírjánál koszorúzással emlékezik az íróra születésnapja alkalmából. Minden érdeklődőt szeretettel várnak.

Az Évszakok az Ariel színházban

A marosvásárhelyi Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház stúdiótermében június 18-án, vasárnap délelőtt 11 órakor az Évszakok című, 4 éven aluli nézőknek ajánlott előadást játsszák Barabás Olga rendezésében. Szereplők: Bonczidai Dezső, Nagy Tímea és Szabó Dániel. Zenei közreműködő: Dull János, díszlet- és jelmeztervező: Lukácsy Ildikó. Az előadásra előzetes helyfoglalás szükséges a 0740-566-454-es telefonszámon (naponta 9-13 óra között hívható).
Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Provence-i hangulat erdélyi tájakon

Kezdődik a levendulaszezon

A nyár talán lekedvesebb periódusa a levendulavirágzás ideje. Amióta nálunk is sokféle természetik ezt az illatos gyógy-, fűszer- és dísznövényt, népszerűvé váltak a levendulamezők, egyre több látogatót vonz a lila virágok nyugalmas árasztó látványa. A levendulatermesztők ilyenkor „megnyitják kapuikat” a látogatók előtt, kezdődnek a fesztiválok. Maros megye több levendulása lesz látogatható a közeljövőben. Ezekből sorakoztatunk fel egy csokorral.

Mezey Sarolta

Csodálatos lila – ezernyi jó hatás

A levendula nemrég kezdett népszerű lenni tájainkon. Pár évtizede a levendulamezők lila végtelenjét csak provence-i fényképeken csodálhattuk. Most a provence-i táj szépségét az erdélyi lankák sajátjaként láthatjuk viszont. A rómaiak szépségápolásra használták, szappant készítettek belőle. Az ókori görög, római és karthágói leletek arról tanúskodnak, hogy az akkori fürdőkben a fürdővizet illatosították vele. Egyiptomban a levendula a balzsamozás egyik alapanyaga volt. A középkorban Angliában a pestis idején a csuklójukra kötötték az emberek, hogy megvédje őket a járványtól. Évszázadokon át fájdalomcsillapító, görcsoldó, nyugtató, idegrendszer erősítő szerként, de rüh és moly ellen, rovarecsípésre is használták. A 20. század elejétől a levendula gyógyszerként használatos, hasmenés, köhögés, fejfájás ellen, a II. világháborúban pedig sebfertőtlenítő volt. Tehát nem csak a virágok szépségéért, illatáért, hanem gyógyszeripari és kozmetikai alapanyagként is természetik.

Mezőmadarason szombattól látogatható a levendulamező

Megyénkben Mezőmadarason található a legnagyobb és leglátványosabb, ötektáros levendulamező. Itt e hét végén, június 17-én, szombaton kezdődik a látogatási ideje, a népszerű levendulafesztivál, amelyre az ország minden részéről nagy számban érkeznek érdeklődők. Olyannyira, hogy a tulajdonosokat és szervezőket is meglepte, hogy mennyire elment a híre a levendulásuknak. Ilyenkor megtelik a falu, nagy lesz a forgalom, kisautók-

kal, buszokkal tömegesen jönnek Mezőmadarasra. *Borbély Béla*, aki a nagyszüleitől örökölt dűlöt telepítette be levendulával, elmondta, hogy a kedvező időjárás miatt korábban a virágzás, így a meghirdetett időponthoz képest egy héttel előbbre hozták a látogatási idejét. Ha továbbra is kedvező lesz az időjárás, június 24-e körül lesz teljében a virágzás. A felállított standokon lehetőség lesz különféle levendulatermékeket vásárolni, levendulás kávé, házi levendulás csokoládé fogyasztani, falatozni. Idén is lehet profi fotózásra jelentkezni, újdonságként lakókocsi bérelhető, illetve saját lakókocsit vagy sátrat lehet felállítani a levendulás közelében. Különlegesség, hogy pároknak romantikus vacsorát is szerveznek a levendulásban, illetve a családoknak a levendulás közelében piknikeszi, kerékpározási lehetőséget biztosítanak. A gyerekeket játszótér várja.

A fesztivál július 9-ig tart, a mezőmadarasi levendulamező naponta 9-21 óra között várja a látogatókat.

A megyében lévő többi levendulás is látogatható, sok helyen rendezvényeket is szerveznek.

A bözödi tó szomszédságában levő

félhektáros levenduladombon június 20-án, kedden 15 órától nyílt napot szerveznek. Június 23-án, Szent Iván éjszakája alkalmából táborítást gyűjtanak, és kívánságlampionokat eregetnek. A rendezvény 19 órakor kezdődik.

A mezősályi Mureșan levendulásba június 24-től július 16-ig naponta 9–21 óra között várják a látogatókat.

A gerendkeresztúri Lavanda Purple Love levendulásba két hétvégén szerveznek látogatást: június 17-18-án és 24-25-én.

A nyáradszentbenedeki Erika levendulásban június 23. és július 2-a között zajlik a levendulaszüret. A nagykendi Lavenderland kulturális központban jövő héttől gyermekfoglalkozásokat tartanak, akkor a levendulás is megtekinthető.

A dicsőszentmártoni Lavanda di Maria június 23-tól július 9-ig fogadja a látogatókat, hétfőtől péntekig 16-20 óra között, míg szombaton és vasárnap 9–21 óra között.

Bár a levendulások lajstromán a magyarozói szerepel, idén itt nem fogadnak látogatókat.

Baleset Nagykend külterületén

Kamion és furgon ütközött

Június 14-én, szerdán a délutáni órákban Maros megyében, a DN E60-as úton, Nagykend Cikmántor felőli kijáratánál történt súlyos közúti baleset-hoz riasztották a marosvásárhelyi tűzoltókat. A furgon vezetője szenvedett súlyosabb sérüléseket.

A közúti balesetben egy furgon két utassal és egy teherautó volt érintett, amely az ütközés nyomán felborult. A helyszínrre a segesvári és marosvásárhelyi tűzoltóság érkezett egy-egy tűzoltóautóval, SMURD mentőautóval, valamint a SMURD mentőhelikoptert is a helyszínrre irányították. A balesetben érintett három személy közül kettőt szállítottak kórházba. A furgon sofőrjét feszítővágóval kellett kiemelni a járműből, a mentőhelikopter súlyos sérülésekkel szállította a marosvásárhelyi sürgősségi kórházba. Utasát enyhébb sérülésekkel szállították kórházi ellátásra, a teherautó vezetője elutasította, hogy kórházba szállítsák. A tűzmelegelési intézkedések és helyszínelés idején a forgalom mindkét irányban szünetelt – tájékoztattott a Maros megyei tűzoltóság sajtószóvivője, *Oltean Georgiana*. (pálosy)

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.

TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.

FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.

Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujzag.ro.

SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujzag.ro **E-mail:** nepujzag@e-nepujzag.ro

Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.

A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.

Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.

Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Az RMDSZ nem támogatja az új kormányt

A Romániai Magyar Demokrata Szövetség nem fogja támogatni az új kormány beiktatását a csütörtöki parlamenti szavazáson – jelentette be szerdán Cseke Attila.

A leköszönő fejlesztési miniszter sajtótájékoztatóján elmondta, „érdekes” helyzet lenne, ha az RMDSZ támogatná a kormányt, miután „kítették” a koalícióból. Hozzátette ugyanakkor, hogy az RMDSZ által helyesnek tartott, az or-

szág és a helyi közösségek számára előnyös döntéseket természetesen támogatni fogják a parlamentben.

A szenátor azt is elmondta, hogy az új kormány miniszterjelöltjeinek szakbizottsági meghallgatásain az RMDSZ-es törvényhozók esetenként támogatták szavazatukkal a jelöltet, főleg azokat, akik közismerten jó szakmai eredményeket tudnak felmutatni.

Cseke közlése szerint az RMDSZ-es miniszterek távozásával a szövetség ál-

lamtitkárai is távoznak a kormányból. Úgy vélekedett, hogy a kormányváltásnak az eredeti megállapodás alapján kellett volna megtörténnie; márpedig ez az egyezség nem érintette az RMDSZ által vezetett minisztériumokat.

Kifejtette, az RMDSZ megérti, hogy a politikában szükség van kompromisszumra és rugalmasságra, de a szövetség „nem hajthat fejet” minden döntés előtt. (Agerpres)

Illegális bevándorlás

Több ember meghalt Görögország közelében hajóbalesetben

Legalább ötvenkilencen megfuladtak, miután hajójuk felborult és elsüllyedt Görögország délnyugati partjainál szerdán – közölte a parti őrség. Korábban 17 halottról számoltak be a hatóságok.

A hajó fedélzetén több száz migráns utazott a görög bevándorlási hivatal egyik illetékese szerint.

A görög hatóságok eddig 104 embert mentettek ki a tengerből. Négyet közülük kihűlés miatt kórházban ápolnak, az utasok közül senki sem viselt mentőmellényt.

„Szerda kora reggel óta nagyszabású mentőakció zajlik Pülosznál, ahol felborult egy migránsokat szállító halászhajó” – írta közleményében a parti őrség.

A szerencsétlenül járt embereket a Pe-

loponnészosz déli részén található Kalamata kikötőjébe szállítják. A hajótörés nemzetközi vizeken történt, 47 tengeri mérföldre Pülosztól, a Jón-tengeren.

A mentőakcióban a kikötői rendőrség járőrhajóin kívül a görög haditengerészet egy fregattja, a légierő repülőgépe és helikoptere, valamint hat, a térségben tartózkodó hajó vett részt.

A hatóságok tudomása szerint a szerencsétlenül járt hajó utasaival a líbiai Tobrukából Olaszországba tartott.

A hajót először kedd délután vette észre az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex) egyik repülőgépe, de a fedélzeten tartózkodók visszautasították a segítséget – tették hozzá a görög hatóságok.

Ugyancsak szerda reggel Krétától délre is bajba került egy körülbelül nyolcvan embert szállító vitorlás, amelyet bevontattak Kaloi Liménész kikötőjébe.

Múlt szombaton kilencven embert mentettek meg egy hajóról Görögország déli partjainál.

Görögország vizein gyakran kelnek át a szomszédos Törökország területéről kiindulva Észak-Európába igyekvő emberek, és sűrűn történnek halálos kimenetelű hajótörések. Előfordul, hogy az embercsempészek ebből az irányból próbálják megközelíteni Olaszországot, Kréta vagy a Peloponnészosz déli része mentén hajózva. (MTI)

Feszültség a romák és az ukrainai menekültek között Dél-Morvaországban

Nagy felháborodást és feszültséget keltett a csehországi romák körében egy tragikus kimenetelű szombati incidens a dél-morvaországi Brünnben (Brno), melynek következtében egy roma fiatal ember az életét veszítette.

Szombaton este a Brünn melletti víztárolónál tűzijáték-fesztivált tartottak. Ott szölközött össze néhány roma egy 37 éves külföldivel, valószínűleg ukrán állampolgárral, aki az incidens során megkéselt két roma fiatalembert, később egyikük a kórházban belehalt sérüléseibe.

„A romák körében a történetek nagy felháborodást és ukránellenes hangulatokat váltottak ki” – nyilatkozott szerdán a CTK hírügynökségnek Petr Macál, az IQ Roma civil szervezet igazgatója. Az elkövetőt, akinek személyazonosságát hivatalosan nem hozták nyilvánosságra, kedden egy brünni bíróság előzetes tartóztatásba helyezte.

„A roma közösség nagyon fel van há-

borodva, és ukránellenes hangulat van kialakulóban. A romák veszélyeztetve érzik magukat. Nagy jelentősége van annak, hogy a gyilkosság elkövetésével gyanúsított ember ukrán állampolgár” – állította Petr Macál.

Az orosz agresszió után több százezer ukrán állampolgár érkezett Csehországba, ami a már korábban is tapasztalható roma-ukrán ellentétek kiéleződéséhez vezetett. „A munkaerőpiacon az ukránok konkurenciát jelentenek a romák számára, részben elveszik a munkájukat” – mutatott rá Macál.

Tavaly február óta már mintegy 250 ezer ukrán vállalt munkát Csehországban, többnyire szakképzésért nem igénylő szakmákban. Ezt a munkát korábban döntően a csehországi romák végezték, akiket az olcsóbb konkurencia részben kiszorított a munkahelyekről.

A roma szervezetek és a cseh illetékek egyaránt elítélték a szombati gyilkosságot, és nyugalomra intenek. Azt

hangsúlyozzák, hogy a rendőrség már vizsgálja a történeteket, s ki kell várni az eredményt. Több ismert roma személyiség felhívta közösségének tagjait, hogy egy ember cselekedete miatt ne támadják az egész csehországi ukrán közösséget, mert a kollektív bűnösség elve elfogadhatatlan.

Néhány roma aktivista és szervezet viszont a közösségi hálózatokon keresztül szombatra tüntetést szervez Brünn központjában, s élesen bírálják a kormányzatot és a rendőrséget, hogy nem garantálják a romák biztonságát.

A prágai Romea hírportál szerdán arról írt, hogy kedden este Brünn belvárosában a romák egy csoportja megvert két ukránt.

„Sajnos nagyon forrnak az indulatok” – mutatott rá Petr Macál a cseh hírügynökségnek nyilatkozva. A brünni rendőrség szerdán megerősítette, hogy a szombati tragédia vizsgálata folyamatban van, s nyugalomra intette a közvéleményt. (MTI)

Közel 100 löfegyveres bűncselekmény Brüsszelben

Az év első három hónapjában 96, jogtalanul tartott löfegyverrel elkövetett bűncselekmény történt Brüsszelben – tájékoztattott a The Brussels Times című angol nyelvű belga hírportál a belga rendőrség adataira hivatkozva kedden.

A beszámoló szerint Rudi Vervoort, a brüsszeli régió miniszterelnöke arra figyelmeztetett, hogy egyre több löfegyverrel gazdára illegálisan a belga fővárosban, annak ellenére, hogy 2015-ben a brüsszeli kormány intézkedéseket hozott az illegális fegyverkereskedelem felszámolására.

A 2015 novemberében Párizsban, majd 2016 tavaszán Brüsszelben elkövetett terrortámadások idején a becslések szerint legkevesebb 1,1 millió engedély nélkül tartott löfegyver volt magánszemélyeknél Belgiumban.

Az idei év első három hónapjában a legtöbb, 31 illegális löfegyverrel elkövetett bűncselekményt a belga főváros Ixelles nevű városrészének rendőrkapitányságán jegyezték fel. Csak januárban 36, illegális löfegyver birtoklásával kapcsolatos

ügyet kezeltek a brüsszeli rendőrségi övezetek, februárban 27, márciusban pedig 33 bejelentés miatt intézkedtek. Tizenegy panasz érkezett Anderlecht, kilenc pedig Molenbeek önkormányzatához. Megjegyezték: csak egyetlen brüsszeli önkormányzat, Watermael-Boitsfort területén nem fordult elő illegális löfegyverekkel kapcsolatos bűncselekmény idén.

A kezelt ügyek közül a legtöbbet löfegyverek vagy lőszerrel illegális kereskedelme, illetve az azokkal való fenyegetések miatt nyitották, de akadtak kétes támadással, valamint robbanóanyagok szállításával kapcsolatos ügyek is – írták.

2020-ban a belga főváros rendőrsége 345 illegális fegyverrel kapcsolatos bűncselekmény ügyében intézkedett, 53 embert jogosulatlan fegyverviselés vagy fegyverek szállítása miatt állítottak elő annak ellenére, hogy 2018-ban a szövetségi hatóságok kilenc hónapos türelmi időt adtak az illegális fegyverek beszállítására, ennek eredményeként országosan 12 ezer fegyvert adtak le magánszemélyek, ebből ötzetet Brüsszelben. (MTI)

Ország – világ

Négy perc alatt kimerült a napelemkeret

Összesen 14.045 személy pályázott szerdán az ország dél-munténiai fejlesztési régiójából a zöldházprogram keretében nyújtott támogatásra, a térség számára elkülönített 280,9 millió lejes keret négy perc alatt kimerült, 14.045 magánszemély pályázatát regisztrálta a rendszer – közölte a Környezetvédelmi Alap Igazgatósága (AFM). Az áramfejlesztő napelemek felszerelésére állami támogatást nyújtó program kedvezményezettjei 20 ezer lejes támogatásban részesülnek, amelyhez 2000 lejes önrészre van szükség. A zöldházprogram költségvetése 1,75 milliárd lej, a pályázati keretből több mint 87 ezer házra kerülhet napelem. (Agerpres)

Csökken az ipari termelés

Romániában a nyers adatok és a naptárhatással igazított érték szerint is 4,6 százalékkal csökkent az ipari termelés az első négy hónapban a tavalyi év azonos időszakához mérten – közölte szerdán a statisztikai intézet. A csökkenés leginkább a villamos és hőenergia, gáztermelés és -szolgáltatás csökkenésével magyarázható, amely nyers adatok szerint 11,4 százalékkal, kiigazított érték szerint 11 százalékkal esett vissza a tavalyi első négy hónaphoz képest. Éves összevetésben a feldolgozóipar teljesítménye is visszaszorult az első négy hónapban: a nyers adat szerint 3,7 százalékkal, a naptárhatást is figyelembe véve 4 százalékkal. (MTI)

Iskolai lövöldözés Boszniában

Súlyosan megsebesített egy általános iskolai tanárt egy diák szerdán az északkelet-boszniai Tuzla melletti Lukavacon – közölte a Dnevni Avaz című boszniai hírportál. A lövöldözés tényét megerősítette a település polgármestere is, aki közölte, egyetlen diák sem sebesült meg a támadásban. Edin Delic hozzátette: több sebesült is van, de egyikük sem gyerek. A tájékoztatás szerint a tanároknak egy fiatalos fiú, az iskola korábbi diákja lőtt rá, akit rossz magaviselete miatt tanácsoltak el az iskolából. A fiút a rendőrség elfogta. (MTI)

Bűncselekmény az intim képfelvétel

Kihirdette az államfő szerdán a törvényt, amely szerint egy azonosítható személyről készült intim képfelvételnek az érintett személy hozzájárulása nélküli nyilvánosságra hozatala, terjesztése, bemutatása vagy bármilyen módon történő továbbítása, ami alkalmas arra, hogy lelki szenvedést okozzon neki vagy rontsa a megítélését, 6 hónaptól 3 évig terjedő szabadságvesztéssel vagy pénzbüntetéssel büntetendő. A jogszabály a büntető törvénykönyv 226. paragrafusát módosítja. A törvénymódosítás azt is részletezi, hogy mi értendő „intim képfelvétel” alatt. Azt is előírja, hogy ez a tett nem minősül bűncselekménynek, ha a képfelvétel egy bűncselekmény elkövetését rögzíti vagy segít egy bűncselekmény elkövetésének bizonyításában. (Agerpres)

Hab a tortán?

(Folytatás az 1. oldalról)

„kiarusították Erdélyt a magyaroknak”. És mindezek ellenére éppen a Trianon-emléknapon vehetett át egy német kitüntetést a kisebbségek érdekében kifejtett „áldásos” tevékenységéért.

„Anélkül, hogy bármi „áldásos” tett volna, ez már a harmadik európai elismerés volt, amit megkapott: két éve a Nemzetközi Károly-díjat vehette át, mert „nagy erővel és komoly sikerrel vezette Romániát az Európapárti, jogállami politika felé”, a Szudétanémetek Szövetsége 2020-ban ítélte oda a IV. Károly német császárról elnevezett kitüntetést „a közép-európai népek és országok közötti egyetértés és együttműködés terén szerzett érdemei elismeréseként”.

Az elnök szerint az utóbbi években Romániában a jogi eszközök kiegyensúlyozott rendszerét dolgozták ki az intolerancia megakadályozására és szankcionálására, és a romániai őshonos kisebbségek jogait példásan biztosítják. Ezzel együtt napról napra szembesülünk az újabb és újabb, a magyar intézményeket és közösségeket célzó támadásokkal. Soroljuk: ma is megoldatlan a román állami pénzből fenntartott magyar felsőoktatás helyzete, leálltak a visszaszolgáltatások, sértik a nyelv- és a szimbólumhasználatra vonatkozó jogokat és a többi.

Ha hozzátesszük a külügyminiszter idejéig vehemens nyilatkozatát a csíksomlyói búcsúba ellátogató magyar köztársasági elnök közösségi oldalán megosztott videóról, az az érzésünk, hogy a román illetékesek a magyar-román konfliktus szításával próbálják elterelni a figyelmet az országban dúló súlyos problémákról.

Mindent egybevetve, az elnök „megérdemelte”, hogy a kisebbségekért kifejtett tevékenységért díjjal jutalmazták. A keddi „barátságos” gesztusa volt a „hab a tortán”.

Bírálatok és tervek

(Folytatás az 1. oldalról)

Évtizedekig elhanyagolt csónakázó

Radu Pescar városi tanácsos felvetésére reagálva, miszerint túlságosan sokba került, és nem megfelelően végezték el a medertakarítást, Portik Vilmos kifejtette, több mint harminc éve nem volt kitarítva a csónakázó medre, így óriási mennyiségű iszapot kellett kikutorni és elszállíttatni. Az elkövetkezőkben ezt a műveletet rendszeresen meg kell ismételni, valószínűleg két-három év múlva újra ki kell tisztítani a medret, annak függvényében, hogy milyen gyorsan halmozódik fel az iszap, akkor viszont nem lesz majd annyira drága ez a művelet, ugyanis most sem maga a kitarítás került sokba, hanem a több ezer köbméter iszap elszállítása.

Kelemen Márton megjegyezte, a problémához jelentős mértékben hozzájárul a Maros iszaposodása, óriási mennyiségű iszap gyűlt fel a gát körüli részen, a zsilipek pedig, amelyek szabályozzák a Maros vízének a csónakázóba való áramlását, meg vannak rongálódva, így hatalmas mennyiségű iszap kerül be a Vikendtelepre is. Ezért szükség lenne rá, hogy a vízügyi hatóság valamiképpen a Maros iszaptalanítását is elvégezze.

Javításra „ítélt” zsilipek

Portik Vilmos hozzátette, tavaly ősszel a vízügyi igazgatóság veze-

tőivel egyeztettek a csónakázó kitarításáról, illetve a zsilipjavítás módjáról, és akkor a szakemberek azt javasolták, addig ne nyúljanak a zsilipekhez, amíg szakértői vélemény nem készül. Ezt meg is rendelte a város, és előreláthatólag még idén választ kapnak arra, hogy fel lehet-e újítani a meglévő rendszert, vagy annak teljes cseréjére lesz szükség. Az utóbbi ugyanis jelentős anyagi ráfordítást igényelne a város részéről.

A beszélgetés során az is felmerült, hogy az utóbbi időben egyesek nehezményezték, hogy május elsejére nem töltötték fel a medencéket. Ennek kapcsán az alpolgármester elmondta, semmi értelmét nem látják feltölteni a medencéket, és utána másfél hónapot várni arra, hogy strandolásra alkalmas legyen a víz hőmérséklete.

Ugyanakkor nem lehet vizet engedni a medencékbe addig, amíg a csónakázót el nem kezdik feltölteni, ugyanis olyan nagy nyomás alakulhat ki, amit nem bírnak meg a medencék. Illetve, az időjárás alakulását nézve, nyugodt szívvel ki lehet jelenteni, hogy egyetlen városlakót sem fosztottak meg a fürdőzés lehetőségétől amiatt, hogy májusban nem voltak feltöltve a medencék – tette hozzá Kelemen Márton.

Negyedszázados lemaradás

Az alpolgármester elmondta, az idén végre meg fognak valósulni

olyan, aprónak tűnő fejlesztések, amelyek fontosak, például mindhárom mosdót teljesen felújítják (már el is kezdődtek a munkálatok). Úgy alakítják át őket, hogy a mozgássérültek is igénybe tudják venni azokat, illetve az édesanyák civilizált körülmények között tisztába tudják tenni a kisbabákat. Ugyanakkor egy újabb medencetisztító robotot üzemeltet be az idén, és a

továbbiakban még vásárolnak, ugyanis eddig csupán egyetlen ilyen robot szolgálta ki a teljes területet, holott minden medencéhez szükség volna egyre. Emellett, az ősszel szeretnék némi pénzt átcsoportosítani a költségvetésben arra, hogy komolyabb javításokat tudjanak végezni a csónakázó medrének burkolatán; a cementlapok, amelyekkel be van burkolva a meder két oldala, helyenként javításra szorulnak – sorolta a teendőket Portik Vilmos. – Jelenleg a 2000-es évek szintjén van lera-gadva a Vikend, azóta komolyabb beruházások, fejlesztések nem történtek. A tavaly-tavalyelőtti dilemmát jelentett számunkra, hogy milyen irányból induljunk el a telep fejlesztése terén, hiszen ezer sebből vérzik. Amikor szakemberek véleményét kértük, azt javasolták, egyszer próbáljuk elérni a normalitás szintjét, azaz legyenek tiszták a mosdók, a víz a medencében, lehessen kártyával kifizetni a belépőt. Idén ezen az úton elindultunk, millió ötlet van, de közben el kellett dönteni, hogy melyek a prioritások. A városban számos problémát kell megoldani, viszont a pénzforrások végesek. Jogosan várják el az emberek, hogy legyenek olyan körülmények a Vikendtelepen, mint például Nagyváradon vagy az ország más fűrdőhelyein,

de közben a városnak szüksége van parkolóházakra, terelőútra is és számos fontosabb beruházást kell elindítani. A Vikend terén tehát először próbálunk felzárkózni a jelen követelményeihez, és utána gondolkodhatunk majd nagyobb szabású fejlesztéseken – hangsúlyozta az alpolgármester.

Az ingyenes belépés csapdái

A medertakarítás mellett idén a leglátványosabb munkát a telepen a medencék kerítéssel való leválasztása lesz. Portik Vilmos elismerte, ezzel kapcsolatosan vannak ugyan kételyei, de az idén felállítják a kerítést, és csak azok kell majd belépőt váltsanak, akik a medencéket és napozórészt szeretnék igénybe venni. Mint mondta, ezáltal eleget tesznek azok kérésének, akik nehezményezték, hogy akkor is belépőt kell váltani, ha valaki nem strandolásra érkezik, csupán a telepen lévő vendéglátóegységek teraszára szeretne beülni, vagy a játszótérre menne a gyerekeivel. Kelemen Márton úgy véli, ez nem feltétlenül jó lépés, ugyanis a Vikenden a minőségi időtöltés egyik garanciája az volt, hogy fizetni kellett a belépésért. Amennyiben ingyenes lesz, előfordulhat, hogy kéregetők lépik majd el a vendéglátóegységek teraszainak környékét.

Fotó: Nagy Tibor

Mire ezek a sorok nyomtatásban megjelennek, vége van a legrövidebb iskolai évnak. Az iskolákban söprik az udvart szorgalmasan, és az évszámokhoz készülődik minden lélek, a kapus bácsitól és nénitől, valamint a tanárokkal szinte egyformán bézett takarítóktól kezdve a legutolsó tanulóig, akinek jegyei nem érik el a bányász-béka ülepének szintjét sem. Lesznek beszédek és lesznek morgások, búcsúzások és fogadalmak, beszámoló és kiszámoló – ki bírja állva sokáig tűző napon, szakadó esőben, kihangsúlyozott szövegek, jutalomkönyvek és elmarasztalások, vakációra gondolás és a szabadság hatalmas érzése tölti be valamennyi résztvevő kebelét (mondanánk nem minden pátoz nélkül). A szülőket elfogja a gond, hol töltse a gyerek a szünidőt, a svejci Alpokban vagy a copacabanai élményfürdők valamelyikében, végső soron a román tengerparton, vikenden, falun, hol a kapanyél és tehénbögés, fűnyíró gép és vakondtúrás-egyengetés, patakban fürdés és málnavész, összkomfortos nyaraló várja, és ott végre kedvére mobilozhat, tablettezhet, csettelhet a gyerek, ki sem mozdulva

a szobájából. Információéhsége amúgy is ki-elégíthetetlen.

Mások előrelátóak, a gyereket a jövőre készítik fel, amikor matek- és fizika-, angol- és szörf-táborba küldik, élménytáborba az örökmozgókat, úszótanfolyamra a házának indult lustákat, katonás táborba a rendetleneket, anatómia-kémia-fizika táborba azokat, akikből, akár tetszik, akár nem, orvos lesz vagy kellene legyen. Persze vannak művész-táborok és cserkésztelepek, egyháziak és világiak, bűvár- és alpinista-laktanyák, csak ne lógjon a gyerek az utcán, ne szaporítsa a kulcsos kölykök vas-tagodó táborát. A szülőnek ui. nincs vakációja, vagy kevés a szabadsága az iskolai szünidő hosszához képest. A hülye főnök nem engedi el.

Mire e sorok megjelennek, már bizonyára mindenkinek van azonnali terve a következő

Mi vár reánk?

Csütörtöki kimenő – Sebestyén Mihály rovata –

napokra: kerékpár, göri és strand, roller és bandázás, bulizás, sőt lesznek ritka kivételek, akik erre a vakációra eltervezték, hogy megtanulnak angolul vagy németül, elolvassák valamelyik Jókai-regényt, amit a nagyszülők buzgón ajánlottak már évek óta, és rendet raknak a szobájukban. (Bár ez csak nagyon homályos formában ködlik fel előttük.)

Mire e sorok megjelennek, addigra már új tanügyminiszter lesz, és az iskolák semper reformare mozgalmá továbbgördül újabb és újabb kimerák, kudarcok, hiábavalóságok és ideák-álmok-külhoni példák felé. Lábra kapnak és terjedni kezdenek oly rémhírek, miszerint az idén elszalasztott két hónapot be kell pótolni, ezért már augusztus 15-én vissza kell térni az iskolába, és nem lesz tornaóra, rajz és ének, hanem helyette jön a matek és az állampolgári nevelés, az infó és a biosz. Vagy

valami más. Bevezetik a délutáni oktatást ismét, ahol nem volt, az órák hetvenpercesek lesznek, a színteteken a fiúk kötelezően fegyvergyakorlatokat végeznek, a lányok pedig megtanulják a sebesültkötözést, merthogy itt a közelünkben háború folyik. Ugyanis a nyár folyamán a hadviselő felek valamiért nem fognak elmenni szabadságra, nem lesz hahota és boldog pancsikálás. Mondom, ezek rémhírek, álinformációk, összeesküvés-elméletek morzsái. A valóság ennél sokkal tótágasabb, szebb, összetettebb és találékonyabb.

Mire e sorok napvilágot látnak, a hajnali rigók füttye belevész a város zajába, a nyugodt mindenki előtt belépnek a kenyérboltokba, és megveszik a tepertős pogácsát, vajjas kiflit, croissantot. De még ennek előtte kiveszik a napokra beosztott gyógyszeradagolóból azt a semmi kis hat-nyolc féle tabletta, patikaszert, és vízzel lecsúztatják. Szívük szerint ásványvízzel innák, de az orvos megmondta, hogy a bubisvíz árt a szívnek, így szívük vágya teljesen elmarad.

De legalább két hónapig (?) nem kell az unokákat hajnali hétkor ébreszteni.

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Bodolai Gyöngyi

Orvoslás a magyar irodalomban (15.)

Az ember tragédiája

Madách Imrének (Alsósztrégova, 1823. január 20. – Alsósztrégova, 1864. október 5.) az 1200-as évekig visszavezethető ősei történelmi nevezetességük révén Balassi Bálint felmenőjéhez hasonlíthatóak (Czeizel Endre). A kis Emök (a későbbi író családja beceneve) koraérett gyermek volt; ötévesen nemcsak magyarul, de franciául is írt és olvasott, nyolcéves korában a hatosztályos gimnázium első évének anyagából vizsgázott le sikeresen, húszévesen végzett ügyvéd volt. Tizenhét és huszonkét éves kora között kerekén egy tucat drámát írt; ez a „teljesítmény” a világ-irodalom összes szerzőjét tekintve is ritkaságszámba megy – csak Lope de Vega és Voltaire előzte meg Madáchot e téren.

Kiss Zsuzsánna

Zörgő csontú kórvitéz

Fő műve, *Az ember tragédiája* mellett Madách több kiváló drámát alkotott. A *Civilizátor* (1855) a Bach-korszak maró szatírája, Széchenyi *Ein Blickjéhez* mérhető. A *Mózes* (1862) a titáni hős, vagyis a „nagy ember” és a gyarló átlagemberek, azaz a „hitvány tömeg” egymásra találásának reménykedő végkicsengésű drámája, amelyben a zsidó történet mögött magyar sorskérdések rejlenek. A szerző a szabadságtól való megfosztottság demoralizáló állapotát, illetve a szabadelvűség kételyeit egyaránt a jobb jövő vágyával és indulatával „írja felül”.

A magát „zörgő csontú kórvitéznek” gúnyoló lángelmének kamaszkorától torokfájásai, ízületi bántalmi és szívpanaszai voltak. A tüszős-gennyes mandulagyulladások az akkor még nem létező antibiotikumkezelés híján leginkább a szív behártyáját, az ízületeket és a vesét károsították. Madáchnak aortatágulata volt; ezzel kapcsolatosan írja:

„Tán azért
Áll meg szívem verése, hogy nyugodtan,
Mint Isten, alkothassak színvilágot,
A gyöngyöt megteremtsem, mint csiga,
Melynek fényében elvész életem...” (Bizonnyára a kagylóra gondolt, amikor a csigát leírta)

Magánélete tragikusan alakult

A kanyarót gyermekkorában megúsza, de 1864 nyarán újra elkapta; és ez a szívelégtelenséggel súlyosbított kanyaró okozta az író korai halálát. Madách magánélete tragikusan alakult. Atyját kora gyermekkorában elvesztette, felnőtt férfikorát beárnyékolta az édesanyja és felesége közötti viszály. A szabadságharc és az abból kifejlő események és körülmények súlyosan sújtották nővérét és nővére családját, öccseit és őt magát. Tevékeny volt a Nógrád megyei nemzetőrtoborzásban és felfegyverzésben, majd elítélt honvédeket és fegyvereket rejtgetett Alsósztrégován és Csesztvén. Kastélyában bújtatta Rákóczy János huszárörnagyt is, Kossuth szárnysegédjét, akit *in effigie* 1852-ben felakasztottak. Amikor elárulták a huszárörnagyt és rejtgetőjét, az őrnagy sikeresen továbbmenekült, Madáchot viszont azonnal bebörtönözték, meg is botozták. Nyolc hónapig ült börtönben, további nyolc hónapig rendőri felügyelet alatt volt otthonától távol. Eközben házassága tönkrement. Felmentő ítéletet csak 1854-ben kapott, 1857-ig állt rendőri megfigyelés alatt.

„Madách egész élete reménytelen harc magányba húzó természete és világba űző nagy ambíciói között. Az ember egyéniség és egyben társas volta őt is felőrölte, mint hőst, Adámot” (Szerb Antal). Egyén és közösség, idealizmus (Adám) és realizmus (Lucifer) feloldhatatlan dilemmáját éppen az életosz-

Madách Imre – Morelli Gusztáv fametszete, 1890 körül

tönt, az életlendületet képviselő női princípium (Éva) oldja fel; minden történelmi és társadalmi berendezkedés elmúlik, minden eszme elbukik, de az élet élni akar és bízva bízik.

Az ember tragédiáját

tizenhárom hónap alatt írta (1859 februárjától 1860 márciusáig). A címadáshoz hozzátartozik egy apró, „békebéli”, kedves-mulatságos epizód Madách életéből. Madách jó barátjával, Szontágh Pállal csónakázott a vanyarci tavon, a csónakból kiszálltában Madách összeszárította fehér vászonnadrágját. Bosszankodására barátja tréfásan megjegyezte: „Lám, az ember tragédiája!” Ekkor a drámaköltő elbeszélte barátjának, hogy éppen miféle írásművön dolgozik, s hogy milyen munkájához illő címet talált ki számára. Hiszen addig éppen *Lucifer* munkacímen készítette *Az ember tragédiáját*.

Érdekes és nem is véletlen, hogy Erdélyi János kritikus pontosan Lucifer jelenlétének szerinte „aránytalan sűrűségét” kifogásolta a drámai költeményben, azt, hogy a tagadás szelleme uralja a cselekményt. Erdélyi kritikáját persze megelőzte a barát, Szontágh Pál támogató gesztusa: elküldte Madách kész munkáját Arany Jánoshoz. Arany János sokáig „ült” a művön. Első olvasatra talán még ő sem fogta fel, hogy mekkora remekművet „fektet”. Aztán szerencsére Arany felismerte Madách művének zsenialitását, és „bársornyos” kézzel, többnyire csak a szöveg nyelvi „felszínén” elkövetett javításával 1862. január 16-án megjelenhetett *Az ember tragédiája*. Színpadra először Paulay Ede állította 1883-ban.

Emberi sorskérdések

Az ember tragédiája nemzeti klasszicizmusunk utolsó nagy állomása, a 19. századi magyar szabadságmozgalom szellemi dimenzióinak végső konklúziója. Ugyanakkor Madách az egész emberi „fajzat” sorskérdéseit taglalja:

Megy-é előbbre majdan fajzatom,
Nemesedvén, hogy trónodhoz közelgen,
Vagy, mint malomnak barma, holtra fárad,
S a körből, melyben jár, nem bír kitörni?
(15. szín)

Egyéniség és közösség szembenállása

Formáját és tárgyát tekintve két hosszú nyugati irodalmi vonal találkozik össze benne: a drámai költemény és a történetfilozófiai irodalom. *Az ember tragédiája* a világ-irodalom egyedülállóan mély, jövőbe látó, egyszerre filozofikus, drámai és költői emberiségtörténete. Realitásérzékével és sürített-

ségével mintha Arany *Buda halálához* és *Toldi szerelméhez* hasonlóan a 19. század második felének nagy magyar regényét pótolná. Esmények és kételyek, látszat és valóság, élet és halál meg-megújuló fórumain játszódik. A hegeli szabadság- és történelemfelfogás hármasság triadikus szerkezetéből indul ki, ahol tézisre antitézis, majd szintézis következik. De Madách a hegeli kiindulással a hegeli eszme cáfolatát is megalkotja, hiszen ő nem a romantikus optimizmus, hanem kiábrándult kor gyermeke. Történetfilozófiájának van egy Hegeltől független tengelye, amely egyre korszerűbbé válik manapság világszerte: az egyéniség és a közösség megoldhatatlan szembenállásának problémája.

Lucifer újra veszít

A bibliai bűnbeesés miatt az édenből kitaszított emberpár a történelembe lép, és ott egyfajta örök érvénnyel jelen van. Küzd, izzad, vére csordul, robotol, uralkodik, szeret, irtózik, fél, győz, legyőzetik, meghal és új alakban mindegyre feltámad. Adám és Éva nem fejlődik különösebben, de minduntalan új élethelyzetekbe kerül, ezáltal mégis alakul, története van, állandóan válságos helyzeteket él át, de minden egyes krízisből új alakot öltve folytatódik. Lucifer Adámmal és Évával szemben változatlan, önazonos, mondhatni egészséges... csak hogy a lázadó és elbukott angyal mániásan manipulál, csak nyerni akar. Megdöbbenően? Vagy érthetően? – mindenesetre bosszantóan *virulens* Lucifer lázadó, tagadó és pusztítóan cinikus jelenléte a műben, végig a tizenöt színben: a keretszíneken, a történelmi (a múltban játszódó) színeken és a látomásos (jövőt mutató) színeken át. Lucifer végül, akárcsak a bibliai, avagy dráma előtti időben bukott angyalként újra veszít. Elveszíti az immár szülőpárrá váló Adám és Éva feletti hatalmát.

Groteszk bábjáték

Madách csodálatos remekművét itt és most nem kísérlelhetjük meg alaposan elemezni, de emeljünk ki három orvosi szempontból is jól értelmezhető részletet. A londoni színben (11. szín) a Tower előtti piacon Madách bábjátékkal játszatja újra a bűnbeesés történetét. A groteszk bábjáték, a „dráma a drámában” megbotránkoztatja Adámot, izetlen tréfnak nevezi azt. Lucifer, aki éppen az értékek relativizálásának ördögi mestere, így gyözködi Adámot az (esztétikai) torz diadaláról:

Ízletlen tréfa? [...]
S ki mondja meg, kinek van igaza,
Azoknak-é, kik az életbe lépnek
Az ébredő erő önérzetével,
Vagy aki, korhadtt aggyal már, kilép?
(11. szín)

Az összhangra törekvés jegyében, vagy akár józan paraszti ésszel, Adám ezt vála-

szolja: „A torz az éppen, mit nem tűrhetek”. Lucifer egyrészt a teremtéselvi, másrészt az evolúcionista gondolkodásmódot ütköztetve vitatkozik tovább, ám elárulja magát. Azt, hogy mennyire beteges az izlése. És azt, hogy előbb el kell fogadnia létezőnek azt, amit azután megtagadhat:

Én éppen a torzban gyönyörködöm,
Az emberarcra egy majomvonás,
A nagyszerű után egy sárdobás. (11. szín)

Negatív utópia

A híres falanszterszín (12. szín) rémisztő negatív utópia egy jövőről, melyben mindent túlszabályoznak, melyben a szabadságnak töredékét sem élvezhetik a gondolkodni már nem hajló, robottá tett, egyéniségüktől megfosztott emberek. A Föld globális lehűlésével (Helmholtz hőhalálmélete) szembeszálló tudományos terv az emberiség megmaradására, az utópista szocializmus (Saint-Simon, Owen Zichy Mihály metszete *Az ember tragédiájához* – 11. szín: London, 1885

és Fourier elmélete) egyenvilága kiirtja a szellem szabadságát, a szenvedélyt, a tehetőséget: Michelangelo székfőkéjét farag, Luther kazánt fűt, Cassius civakodást, verekedést szít... Tudományos alapon elszakítják a férfit a szerettől és fordítva, a nőt a társul és gyermekei apjával választott férfitől. Orvos tudósok az előre tervezés és a haszonelvűség érdekében (Bentham, Stuart Mill) a maguk tervei alapján „pároztatják” a nemző- és fogamzóképes „egyedeket”. A kisgyermeket alkutuk és fejformájuk szerint külön kasztokba osztályozva választják el szoptatásra tovább mellettük nem kellő „szükségtelen” anyuktól! Amikor Éva gyermekét „eltépik kebléről”, Éva a történelem mostoha korszakaiban élő összes anya nevében tiltakozik:

Oh, gyermekem! Hisz' én tápláltalak
Szívem vérevel. – Hol van az erő,
Mely e szent kapcsot elszakítani bírja?
Lemondjak-é hát rólad mindörökre,
Hogy elvessz a tömegben, és szemem
Fürkésző gonddal hasztalan keressen
A száz egyenlő idegen között? (12. szín)

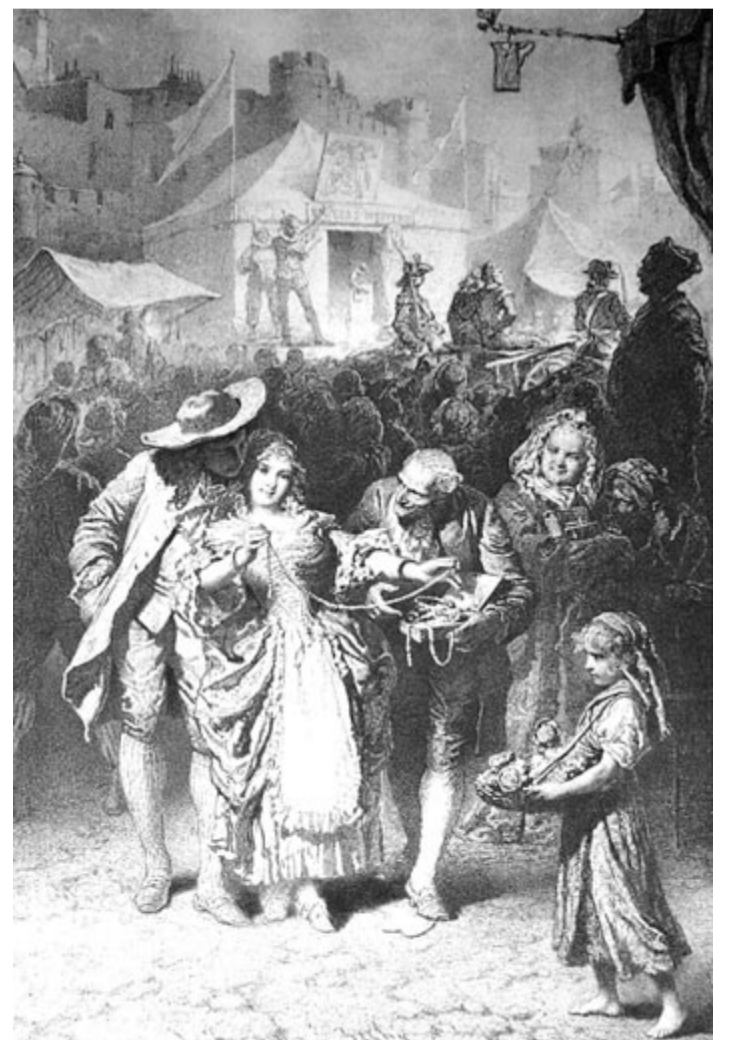
Erre Adám jelentkezik, hogy a kétségbeesett anyának kirendelendő új pár ő legyen. A Falanszter szín Tudósa elutasítja őt, mondván, hogy:

Rajongó férfi és idegbeteg nő:
Korcs nemzedéket szül, ez nem helyes pár.
(12. szín)

Minden szörnyűség és szakadék fölött az édent elvesztett első emberpár küzdelme mégsem hiábavaló, hiszen új élet fogant szerelmükből, és az új élet megtartása, támogatása oly világos cél, hogy el nem homályosítják azt Lucifer spekulációi. A zárószínen, ismét Isten előtt, Adám ugyan megkérdőjelezi a gyermekáldás értelmét, de ebbéli kételyét már az anyaságig eljutott, boldog és hálattal Éva oldja fel – így lesz a két félből egész –, mondván, hogy ha tán bűn és nyomor ragadja magához (első) gyermeküket, s „ha úgy akarja Isten, majd fogamzik más ember”...

A világ összes nyelvére lefordították

Madách egyetemes emberiség- és világlátomása időszerű és sürgető kérdéseket tesz fel olvasóinak. Nem véletlen, hogy a világ összes nyelvére, még latinra és az eszperantó nyelvre is lefordították *Az ember tragédiáját*. Hogyan lehetne a különböző fázisait élő, alkotója nélkül is szüntelenül forgó világ számátalan egymás ellen töرو érdekét a tagadás szelleme helyett „angyalok karával” igazgatni és összebékíteni? Ha a mindenkori Adám az életet megújító Évával fel sem olvadna a tömegben, ki sem hullna a széteső társadalomból, hanem „szabadon bűn és erény közt/ Választhatni” tudna...

Zichy Mihály metszete *Az ember tragédiájához* – 11. szín: London, 1885

A gyógyító ló Egy tanácskozás tanulságai

A lovas terápia szerepe a fogyatékkal élő gyermekek és fiatalok több multidiszciplináris megközelítésében – ez volt a témája annak a nemzetközi részvétellel tartott tanácskozásnak, amelyen az elméleti tudást, a gyakorlatot és a terápia során elért eredményeket illetően nagyon érdekes, tanulságos átfogó ismeretekkel gazdagodhattak e terület elkötelezettjei.

Bodolai Gyöngyi

Május 20-án a marosvásárhelyi Studium Hub közösségi központban tartott egynapos tanácskozás szervezője, vezetője és szinkrontolmácsa **dr. Fárr Anna-Mária**, a MOGYTTE kórélettani tanszékének adjunktusa, a vajdaszentiványi Art Equest Egyesület lovasterápia-programjának vezetője volt. A program keretében fizikai, lelki, valamint egyéb zavarokkal élő, tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek és fiatalok számára szerveznek lovas terápiait.

Harmadik éve működik a lovas terápia

A konferencián a rendezvény házigazdája, **Jankovits Ferenc**, az Art Equest Egyesület képviselője köszöntötte a jelenlévőket, és mutatta be az egyesület alakulását, formálódását és eddigi tevékenységét, valamint azt az élményt, amit a lovak közelében töltött életmód jelent számára. A vajdaszentiványi lovasiskola 2015-ben alakult a Szentgyörgyi Istvánnal kötött partnerségben a Zichy grófok volt birtokán, amely a sokoldalú tevékenységhez szükséges feltételeket biztosítja. Céljuk a Maros-völgyi lótenyésztés, az erdélyi lovas hagyományainak folytatása. Ennek érdekében az összetett tevékenységet végző Art Equest Egyesület keretében működik a lovasiskola az elméleti és gyakorlati tevékenységek oktatására, lovasklubokat szerveznek gyermekeknek és emelt szinten fiataloknak, és felnőtteknek, továbbá hosszabb lovas túrákat is. Ezenkívül tanácskozásokat, tapasztalatcsereket, kulturális tevékenységeket tartottak más lovasiskolák bevonásával, ahol szakembereiket kiképezték. Az egyesület keretében két és fél éve kezdődött el dr. Fárr Anna-Mária irányításával a lovas terápiai tevékenység, amelyre négy lovat válogattak és képezték ki. Az egyesület házigazdája értékelte a gyógyító program vezetőjének eredményes tevékenységét, aki fiatal szakemberek bevonásával végzi ezt a munkát.

Egy új tudomány született?

– tette fel a kérdést nyitóbeszédében **Kolozsvári Tibor**, a konferencia védnöke, a Magyar Kormány Nemzetpolitikai Államtitkársága által támogatott Székelyföldi lovas program vezetője, megyei képviselő. A Hargita megyei program keretében 2017-ben öt egyesülettel kezdték meg a munkát, amit egész Erdélyre kiterjesztve az egyesületek száma harmincra, a lovagló gyermekek száma 50-ről 750-re nőtt.

– Az erdélyi lovaskultúra nagy érték, ami arról is szól, hogyan tudunk gyermekeink számára egy versenyképes foglalkozást adni a mobiltelefonokkal és a lakásban tartózkodással szemben. A lovaskultúra alkalmas arra, hogy megtanítsuk őket a természet, a haza szeretetére, az egymás iránti tiszteletről és az állatok szeretetére neveljük őket. A Székelyföldi lovas program több lovaságazatot is támogat, egyrészt a lovas sportokat, másrészt a nemzeti és egyházi ünnepekhez kötött lovas tevékenységeket, és a gyógyítás sem maradhat el, ezért fontos terület a lovas terápia, amely egy zseni, most születő terület, és több sejtje van már szerte az országban. Ezek képviselői nagyszerű eredményekről tudnak beszámolni a terápia hatásait illetően.

Kolozsvári Tibor elmondta, hogy nemcsak ló tartó gazda, hanem pszichológus is, akinek öt gyermeke közül az egyik teljes hipotóniával (izomtónus-csökkenéssel) járó betegséggel született. Ezért szeretné a hippoterápia hatását jobban megérteni, kidolgozott módszertanát a legfelsőbb tudomá-

nyos körökben is elfogadtatni. Megfigyelései szerint ugyanis többnapos lovaglás után úgy érzi, hogy a ló meghallgatja, terheket vesz le róla, neveli, önuralmát fejleszti, figyelmét irányítja. Gyermekeinek pedig a ló segítette az egyensúlyérzetet, a reflexeket, a nagymotoros mozgás és a finommotorika (apróbb testrészeink, elsősorban a kezünk mozgásának) fejlesztésében, és önbizalmat adott, hogy önmagához képest egy hatalmas lényt tud uralni. Beszédének végén ígértet tett, hogy segít anyagiakat szerezni a lovas terápia további elismerése és fejlesztése érdekében.

– A cél, a feladat az, hogy ennek a területnek a belső minőségét javítani lehessen azzal a tudástranszferrel, ami a konferencián zajlik, mert egészségügyi szolgáltatásként több képviselőjének a tudása kell ahhoz, hogy működjön. Makkai Péter munkaügyi államtitkárnál sikerült elérni, hogy az állat-asszisztált terápia mint szakmát hivatalosan bejegyezzék. A következő lépés a belső tartalom finomítása, tudományos igényességgel elfogadhatóvá tétele. Ezt szolgálta a tanácskozás is.

Államilag támogatott kötelező módszer

A lovas terápia a gyermek pszichés fejlődésében betöltött szerepe volt a témája a Bukarestből érkezett pszichológus, egyetemi adjunktus, **dr. Bilbă Anca Nicoleta** előadásának. A fővárosban két éve hozta létre a Sérült Gyermekek Rehabilitációs Központját, amelynek tevékenysége a rendelőkben és a lovas terápiaira alkalmas helyszínen zajlik. Ennek kapcsán beszélt az 500-600 kg súlyú ló által egy 10-30 kg testsúlyú gyermeknek közvetített impulzusok fontosságáról.

A szakterület történetéről elmondta, hogy a lovas terápia mára már egy tudomány, amelyet a II. világháború után kezdtek alkalmazni terápiai célokra nyugat-európai országokban. Különösen északon vált államilag támogatott kötelező módszerre a szklerózis multiplexben szenvedő betegek kezelésében. Romániában 1993-ban jegyezték be és szabványosították a hippoterápia alkalmazásának módszertanát. Az új tudományág gyorsan fejlődött, Nagyenyeden, Temesváron és Konstancán jöttek létre az első terápiai központok, egymástól független személyek vezetésével.

2013-ban kutatásainak eredményét írta le a doktorátusi dolgozatában, amelyben statisztikailag bizonyítja a lovas terápia hatását a fogyatékkal élő gyermekekre. Ezt követően hívták meg a konstancai Andrei Șaguna Egyetem pszichológiai karának klinikai pszichológia szakos mesterképzésére, hogy a lovas terápiait oktassa. A legnagyobb eredménynek azt tartja, hogy a temesvári és a nagyenyedi kollégákkal sikerült a mesterséget elismertető szabályzatot kidolgozni, és a gyakorlásához szükséges elméleti és gyakorlati követelményeket megfogalmazni a törvényes keretek véglegesítése érdekében, ami lehetővé teszi a további szakemberképzést.

A MOL Gyermekgyógyító programja

A rendezvényen **András Imre**, A Közösségért Alapítvány ügyvezetője beszámolt arról, hogy a MOL Gyermekgyógyító programját 2009-ben indították magyarországi mintára másik három társadalmi felelősségvállalást célzó programjuk mellett. 2010-ben a nagyenyedi Hip-Tep Egyesület nyújtott be lovas terápiai pályázatot, amely elnyerte a szakmailag igényes zsűri tetszését. Évente 18-20 egyesület nyer támogatást, és legjobbnak összel, az újabb pályázat idején a következő évre is anyagi segítséget nyújtanak. Lovas terápiai célra összesen hárman nyertek támogatást a Gyermekgyógyító program díjazottjai közül.

– Az egyesületek közül, amelyekkel együtt dolgoztunk a 13 év során, vannak olyanok, amelyek már képzéseket szerveznek. A három legjobb szakember együtt elkészítette azt a szakmai iratsomót, amelynek a segítségével már bejegyezték az állatasszisztált terapeuta szakmát, és rövidesen iskolai képzések is lesznek ezen a téren. 2015-ben megszerveztük az első országos lovas terápiai konferenciát, amelyen e terület képviselői jelen voltak. Van még egy egyedi rendezvényünk, a MOL Gyermekgyógyító Kupa, amelyet minden évben a Hip-Tep Egyesület szervez, ez az egyetlen országos lovas terápiai verseny gyermekeknek – nyilatkozta **András Imre**.

Első lépések egy álomtól a valóság felé,

hippoterápia és lovas terápia speciális szükségletekkel élő óvodások esetében címmel egy út kezdetéről számolt be **Manherz Tímea Agnes**, aki a kolozsvári Kozmutza Flóra Hallássérült Speciális Iskolájának gyógypedagógusa 14 éve. A tanintézmény keretében működik a Kozmutza Flóra Gyógypedagógiai Óvoda a 2021/2022-es tanévtől négy óvodai csoporttal. Tevékenységük a MOL Gyermekgyógyító programjának a támogatását élvezve A Közösségért Alapítvánnyal való partnerség keretében, amiért köszönetet mondott a támogatóknak.

Kolléganőjével, **Mészáros Noémi Réka** gyógypedagógussal elmondták, hogy a 135 éve működő önálló állami speciális iskola hallássérült gyermekek oktatására indult. Bentlakásos tanintézmény, amely egész Erdély területéről fogad gyermekeket. Kolozsvártól 30 kilométerre,

Fotó: Art Equest Egyesület

Mákóban van a lovarda, ahol a lovas terápiaival is elkezdtek a gyógyítást. Ez a tevékenység azt követően indult, miután Manherz Ágnes Temesváron a dr. Weisz Erika vezette kurzuson elvégezte a 60 órás elméleti és gyakorlati képzést, majd az iskolában közös ötletként merült fel, hogy az óvodásoknak kellene egy lovas terápiai programot indítani. Megírták a projektet, az elnyert támogatás fedezi a gyermekek utaztatását, a lovarda költségeit, és sikerült megvásárolni a szükséges eszközöket. Már a nyolcadik-kilencedik alkalom után sok jó változást észleltek. Vannak olyan autista gyermekek, akik az ötödik alkalom után megnyitottak, és elkezdtek kapcsolatot teremteni a felnőttekkel, el mertek menni játszani a társaikkal olyan mozgássérült gyermekek, akiknek sokkal összehangotabb lett a mozgásképe, erősödtek az izmaik. Van olyan kisgyermek, aki sérülés miatt mozgássérültté vált gyermek, aki első alkalommal ülni sem tudott a nyeregben, meg kellett tartani, hogy ne dőljön hátra, és a hetedik alkalommal eljutott arra a szintre, hogy miközben a ló lépésben haladt, fel tudott állni a kengyelben, ami egy lábizmot, egyensúlyérzetet nagyon igénybe vevő gyakorlat. Már néhány alkalom után is hihetetlen, fantasztikus eredményeket látunk – számoltak be lelkesen a lovas terápia kezdeti hatásairól.

A kisfiú megtanult járni

Balogh Csilla nagyenyedi logopédus, lovasterapeuta, aki az üttörök közé tartozik Romániában, a lovas terápia a Down-szindrómás gyermekekre gyakorolt érzelmi, valamint viselkedésbeli hatásairól számolt be.

– 2009-ben kezdtük el a tevékenységet az Enyed melletti Lőrincréven. A Hip-Tep Lovasterápia Egyesületünket Nagyenyeden jegyezték be. Ezt megelőzően Bozori Gabriella gyógypedagógussal, lovasterapeutával, a Magyar Lovasterápia Szövetség Alapítvány alelnökével vettük fel a kapcsolatot, aki bemutatta, hogy miből is áll ez a tevékenység. A tőle kapott könyvészetet kezdtem el tanulmányozni, majd az egyesület bejegyzését követően kezdtem el a lovas terápiait Down-kóros gyermekekkel, akikkel a rendelőkben is foglalkoztam. Hamarosan meglátszott a fejlődés, főleg a beszédet illetően voltak sokkal motiváltabbak. Az érzelmeiket is próbáltuk lóháton fejleszteni sok didaktikai eszköz segítségével. Megtanultunk színeket, formákat, állatokat, a motricitás fejlesztésére pedig bemelegítő gyakorlatokat végeztünk lóháton. Az életkor, a fogyatékoság függvényében másképpen foglalkozunk egy hiperaktív, egy Down-kóros, egy autista vagy egy félig béna gyermekkel. Volt egy olyan kisfiú, aki hat-hét évesen jött el hozzánk. Kezdetben csak vitte a lovat, majd felült rá, és azt vettük észre, hogy a jobb kezével, amit nem használt korábban, egyre jobban kezdett el fogni. Ezt észlelte az anyuka is, aminek örvendünk, hiszen a szülők visszajelzései nagyon fontosak számunkra. A járásán is meglátszott, hogy a jobb lábát nem dobta annyira, és egyre szebben tudott lépni. Az volt a legérdekesebb, amikor a kórházi gyógytornász is megállított az utcán, és megjegyezte, hogy a fiúcska milyen ügyesen tud járni. Ma már nem is látszik rajta, hogy a fél fele béna volt. A kitarás meghozza az eredményét.

A kiforrott magyarországi rendszer

Bozori Gabriella gyógypedagógus, lovasterapeuta, a Magyar Lovasterápia Szövetség Alapítvány ügyvezető alelnöke, a főtí Magyar Hippoterápia Egyesület ügyvezető igazgatója előadásában összefoglalta a lovas terápia magyarországi rendszerét. Gyógypedagógusként ért meg benne az érdeklődés e módszer iránt, tudását külföldi utakon, képzéseken és Magyarországra meghívott szakemberek tanfolyamain fejlesztette.

Előadásában elhangzott, hogy a lovas terápia három ágra osztható. A *hippoterápiával* gyógytornász alapképzésű terapeuta a mozgásban akadályozott személyeket kezelik. A második ág a *gyógypedagógiai lovaglás és lovas torna*,

(Folytatás a 8. oldalon)

Györgypál Zoltánné gyógytornász-hippoterapeuta (Magyar Lovasterápia Szövetség Alapítvány)

A gyógyító ló

(Folytatás a 6. oldalról)

amelyhez gyógypedagógusi vagy pszichológiai alapképzés szükséges. Ezen a szakágon az értelmi vagy intellektuálisan fogyatékos, tanulási problémákkal küzdő, hallás- és látássérült személyekkel foglalkoznak elsősorban. A *pszichológiai lovas terápiára* képzett gyógypedagógusok a magatartásproblémákkal, szenvedélybetegséggel, affektív kórképekkel, depresszióval, szorongással, személyiség- és viselkedészavarokkal, szenvedélybetegségekkel diagnosztizált páciensek gyógyításában vesznek részt.

Előadásában részletesen is kitért a gyógypedagógiai lovaglás és lovas torna szakágon folyó tevékenységre. Tapasztalataik szerint tevékenységük mozgatórugója a ló, ez tudja a legjobban motiválni az autista gyermekeket, például, akik a lóval való együttműködés lehetőségéért hajlandók kommunikálni, nemcsak verbális, hanem más módon is a külvilággal. Külön történetet jelentenek a látássérült gyermekek. Náluk a látás hiánya miatt kialakul egy nagyon speciális görnyedt tartás. A különböző mozgásos feladatokon keresztül a tartásuk javul, és a tapintásuk is, ami a látás hiányában számukra nagyon fontos kommunikációs csatorna.

A beszélgetést a szintén Magyarországról érkezett **Györgypál Zoltánné** gyógytornász hippoterapeutával folytattuk, aki a lovaglástól a gyógytornász-képesítést megszerzésén át jutott el a lovas terápiáig. Mozgássérült gyermekekkel foglalkozik, akikre lovas környezetben a

korábban említett komplex hatások mind befolyással vannak.

– A gyermekek örülnek, hogy egy élő társsal nem terápiás közegben dolgozunk. A ló mozgása egy sajátos biomechanikai rendszer, hogyha valakit felültetünk a hátára, beállítjuk a medencéjét, elindítjuk lépésben, akkor a ló úgy fogja mozgatót a lovas felsőtestét, néha a végtagját, karját is, mintha ő is járna. Ez egy nagyon intenzív terápia, mert ha egy perc alatt például hatvan lépés, akkor egy húszperces foglalkozáson 1200 – 2000 lépésnyi impulzust kap az idegrendszer. Nemcsak az izmok, inak, hanem az egyensúlyszerveken keresztül egész lényén át nagyon jól tudjuk oldani az izomtónust, az aszimmetriát, a koordinációt és az egyensúlyt fejleszteni. Az olyan kórképek, amelyekben ezek a tünetek előfordulnak, nagy valószínűséggel a hippoterápia indikációs területei – magyarázta Györgypál Zoltánné, aki ma már nyugdíjasként dolgozik, miután 23 évig vezetett egy lovas terápiás központot Szombathely mellett.

A hatás már egy terápiás alkalom után megfigyelhető, de olyan kórképekről van szó, amelyeket nem lehet teljesen meggyógyítani, a terapeuta célja viszont a maximumot kihozni az életminőség javítása érdekében.

Mindketten az 1997-ben létrejött Magyar Lovasterápia Szövetség alapító tagjai között vannak. Szervezett módon brit szakemberektől tanulták a mesterséget, és azt követően dönt el a további sorsa a magyar lovas terápiának, ami mára bekerült az egészségbiz-

tosítási törvénybe, és ily módon lehetővé vált, hogy az egészségbiztosítás valamilyen mértékben finanszírozza.

A tanácskozáson a lovas terápia szerepéről a fogyatékkal élő személyek szociális felépülésében és rehabilitációjában témával előadást tartott **Andraia Moraru**, a marosvásárhelyi Szociális és Gyermekvédelmi Igazgatóság vezetője.

nak munkatársa erről a programról tartott előadást.

A katedrától a lovaglásig

A tanácskozás végén dr. Fárr Anna-Mária egyetemi adjunktus mutatta be, sok-sok képpel illusztrálva, az általa irányított Art Equest Therapy csapat tevékenységét, valamint azt, hogy a katedrától és a közegészségügyben végzett orvosi tevékenységtől hogyan jutott el a

Jankovits Ferenc megajándékozta a fiatal munkatársakat

Dr. Lupşa Alexandru, az Alpha Transilvană Alapítvány megalapítója és igazgatótanácsnak elnöke arról beszélt, hogy a civil szervezetek jelentik a legjobb megoldást a szociális szolgáltatások terén. **Teanc Mirabela** pszichológus, az alapítvány sajátos igényű gyermekeket befogadó Perseverența nappali központjának munkatársa a fogyatékkal élő személyek beilleszkedését elősegítő terápiás programját ismertette, **Bungărdean Diana** pszichológus pedig, az alapítvány sajátos igényű felnőtteket befogadó Atrium nappali központjá-

lól kötött barátságig, a lovaglásig, amelynek jó hatását saját magán és a vele lovagló gyermekeken is megtapasztalta. Benyomásai hatására javasolta Jankovits Ferencnek, az Art Equest Egyesület elnökének, hogy hozzanak létre egy csapatot a lovas terápia bevezetésére. Egyetemi oktatóként tanítványai között keresett munkatársakat, akik fizioterápia és rehabilitáció szakon tanulnak. Sokan érdeklődtek, de végül is két végzős lány, **Orbán Andraia** és **Cernica Daniela**, valamint a mesteri képzésre járó **Cristescu Andraia** kinezioterapeuta tartott ki mellette, akik szívvel-lé-

lekkel vállalták, hogy részt vesznek a gyógyító tevékenységben. Munkatársai először a lovaglást sajátították el, majd a lovak betanításával foglalkoztak. Az elméleti és gyakorlati felkészülést a temesvári dr. Weisz Erika fizioterápiára és lovasterápiára szakosodott orvosnőnél végezték.

Sikeres pályázatok révén nyílt anyagi lehetőségük arra, hogy a szükséges felszerelést megvásárolják, és két csapattal részt vettek a június 11-i úszómaratonon a további támogatás érdekében. Tervei között szerepel, hogy pácienseik számára a nyár végén tábort szervezzenek.

Nagy elégtételt jelent számára, hogy a két végzős munkatársa a hippoterápiáról írja az államvizsgadolgozatát, és mindketten első díjat nyertek a tudományos diákköri konferencián, Cernica Daniela a román nyelven folyó Marisensis és Orbán Andraia a magyar nyelvű TDK kinezioterápia és sport szekciójában. Munkájuk gyakorlati vonatkozását a konferencián is bemutatták.

A cél az, hogy nemzetközi szintű központot alakítsanak ki Vajdaszentiványon, és egyetemi oktatóként azt szeretné, hogy az egyetemen a választható tantárgyak közé a lovas terápiát is bevezessék – mondta dr. Fárr Anna-Mária.

Befejezésképpen köszönetet mondott a jelenlétüknek, az előadóknak, a szülőknek, akik a lovas-terapeutákra bízták gyermeküket, az egyesületnek, amely a lehetőséget biztosítja számukra, és munkatársainak, akik részt vesznek ebben a tevékenységben.

A rendezvényt a Magyar Kormány Miniszterelnökségének Nemzetpolitikai Államtitkársága, a PC House, a Bioeel, a Gedeon Richter, az Elkrila, a Galffis és a Balde cég támogatta.

		1.	RUHA-KÉSZÍTŐ IPAROS	BÁRÁNY-HANG MUZSIKUS	ANGOL ROCKÉNEKES (CHRIS)	NÉMET SZEMÉLY-NÉVMÁS	PAPIRON RÖGZÍT	AZONBAN FELNŐTT ISKOLÁS	KIRÁNDULÁS EBHALBÓL LESZ	FÉL ZSÁKI	SOVÁNY LÓ	LÁM A ZSIRÁF ROKONA	SZÁRMAZIK	IDEGEN!	BASKIRIA FŐVÁROSA
Victor Hugo egyik aforizmáját idézzük a rejtvény főszoraiban.		A													E
	BESZEGI			ÖREG KÉZ JELZÓJE				MAGAS RANGÚ PAPER OXIGÉNMO-DOSULAT				MADRIDI SPORTKLUB KIS SÚLY			
	JUHÁSZ GY. MUZSÁJA			BANDA-TAGOK!						OSZTRÁK VÁROS HALOM				SPANYOL AUTÓJEL	ANGOL FÉRFINÉV
	EGYSZERŰ ALAPVETŐ					BECÉZETT INNVÁLÓ ÉNEKKAR									
2.	M	OLIMPIAI SPORTÁG	DÉLI ÉTKÉZÉS MŰSOR-SZÓRÁS		UNIT. PŰSP. FOLKLORGY. (JÁNOS) JUHSZÁLLÁS					HASAD ÖRLŐZEM				AZ ERDŐ BELSEJE! IFJÚ	
	AZ EGYIK PINCÉR				KNOCK OUT (RÖV.) FŐÖRDŐG		VÉGTELEN SORI HÁTUL HÁTUL!		ÉJFÉLIG TART NAURU FŐVÁROSA		IGEVÉGZŐ-DÉS LEHET LEKVÁR			HÓMÉRÉSI EGYSEG ÜRES DÓM!	
	... EBCSONT BEFORR (PETÓFI)			RENDŐR (ARGÓ) NŐI NÉV (DEC. 22.)				ILYEN ÉR A CAROTIS ANTIK				FOLYÓ TÍROL HATÁR. TEMPLOMI ÉPÍTMÉNY			
	SZÍN MŰ			HITSZEGŐ SZEMÉLY SZLÁV NÉP				MEGSZÉ-GYENÍTŐ KORALL-ZÁTONY				... HOLNAP PEDIG AZ ÓHAJT			
	DOLOG, TÁRGY (LATIN)		... KEDVŰ VOLT AZ APÁM ÁSVÁNYI FŰSZER			SZÉK LEHET ILYEN TYÚKFEJ!					LAKATLAN! TOVA		BAJ, GOND (FRANCIA) A SZEMÉTDOMB URA		
	A NÁTRIUM VEGYJELE SODRÁS		PANASZ ... PAVONE (ÉNEKES SZÍNÉSZNŐ)			TÖRZSI JELVÉNY HÓHÉR				ERKÖLCS-TAN A MÁSIK HELYRE				EGYESI LYUK A FÁBAN	
		HOZZÁ-TARTOZÓ TÁBORI LAKHELY			ANGOL KÖLTŐ (G.G. LORD) ... FERDE TORONY				ALJAS ... SÁMUEL (MAGYAR KIRÁLY V.)						TERMÉST BETAKARÍTÓ
	A RÉG-MŰLTBŐL VALÓ		LATIN CSONT KENŐ-ANYAG		PASCAL (RÖV.) PÓLUS		OLASZ NÉVELŐ NYERS-SELYEM	ANTE MERIDIEM (RÖV.) TEJTERMÉK			OLLÓS ÁLLAT ... LOLLO-BRIGIDA			SZLÁV IGEN LÁTTA AZ ESETET	
	MV. HELYI IRODALMI LAP		BECÉZETT ERZSÉBET IDEGEN MŰVÉSZET				LENG A ZÁSZLÓ PÁROSAN JAVALL!					TERMÉSZETES ALLAPOTÚ RÓL PÁRJA			
	KISFALUDY (KÖLTŐNŐ)			INDIAI KIRÁLY VOLT PÁRA!				TÖRLŐGUMI TEVE-PÚPOKI				FRANCIA RT. ARAD!			AMPER (RÖV.) EBLAK
	MOZOGNI KEZDI!		NAGY TESTŰ PAPANAGY NÉVELŐ			... ARAFAT (MENTŐS) RÓMAI ÓT			A KATÓD PÁRJA EGYEN!				ANGOL NEM KILO (RÖV.)		
	L.N.J.									FORMÁ-LÓDÓ					

Június 8-i rejtvényünk megfejtése: **Ki igen sokféle akar lenni, alig lehet tökéletes egyféle.**

A gyerekkori gombfocitól a szektorlabda-világbajnoki címig (2.)

Az 57 éves marosvásárhelyi Moldován Károly gyerekkorában gombfocizott, aztán nagy- és kispályán is rúgta a bőrt, sőt a gyorsasági motorozást is kipróbálta, majd két évtizednyi kihagyás után újra hódolni kezdett első szerelmének, a gombfocinak: többmagával szektorlabdacapatot alapított a megyeszékhelyen, és szervezett formában kezdte üzni ezt a sportot, amíg társaival 2015-ben csapatvilágbajnoki címet szerzett Debrecenben. Ezt azonban nem tekintí végpontnak: reméli, hogy a sikert bár még egyszer megismétlik. Most is rendszeresen a szektorlabdaasztal mellé áll, amelyet olykor ő maga készít. Moldován Károllyal hosszabb beszélgetünk, a vele készített interjúnk első részét tegnapi lapszámunkban közzeltük, második (befejező) részét az alábbiakban olvashatják.

Czimbalmas Ferenc Attila

– *Hogyan befolyásolta a marosvásárhelyi csapat működését és egyben a magyarországi szektorlabda-bajnokságot a koronavírus-járvány?*

– 2019-ben az NB II-ben negye-

dikek lettünk, ezután jött (2020-ban) a pandémia, amely emberileg és szakmailag is megviselte a szektorlabdás társadalom tagjait, hiszen sok jó gombfocista hunyt el a járvány idején. Sőt volt olyan csapat is, amely két játékost is elveszített, így nem sikerült kiállniuk a bajnokságban. 2021 februárjában tartottak egy fordulót, az újraindulás 2021 júniusában vált lehetővé, egy Szegeczen tartott fordulóra kezdünk újra. Azóta is az NB II-ben szereplünk, az Energofish csapattal, amelynek tagjai dr. Havas Péter, Varga Ervin, Incze István, Valics Lehel, Koszta Zoltán – aki székelyföldi származású, de már régóta Budapesten él – és jómagam.

– *Hol edzenek, milyen a felszerelés?*

– A régi szülészet melletti termünkben edzünk hetente, viszont a felszerelést mi gyártjuk magunknak. A Nemzetközi Szektorlabdaszövetség jelenlegi elnöke, Horváth Imre – aki hétszeres magyar, tizenháromszoros Európa- és hétszeres világbajnok – elmagyarázta, hogyan kell szektorlabda-asztalt készíteni, azóta is mi gyártjuk ezeket. Pákay Györgynek van három kisebb esztergapadja, én legalább 200 csapatot gyalultam le azokon, ő a tudását felhasználva kialakította a játékosokat. Vannak jó minőségű melaminált lemezek, amelyeket csak meg kell csiszolni, 10-es vásszalonnal megvonalmazni, önterülő zo-

máncsal lefesteni kétszer, víz alatt lecsiszolni, és kitűnő minőségű pálya lesz belőle.

– *A 2015-ös év jelentette a csúcsot az eredmények szemszögéből, hiszen Románia színeiben világbajnokok lettek.*

– Így igaz! Akkor érett be 25 éves munkánk gyümölcse. A Debrecenben rendezett VII. szektorlabda-világbajnokságra – amelyen hat ország (Magyarország, Románia, Szerbia, Lengyelország, Japán és Brazília) színeiben több mint 50 játékos állt asztalhoz, és a négynapos küzdelmeken szektorlabdában, valamint 12 érintéses szakágban arattak világbajnokot –, is kiválóan felkészültünk. Az eredmények igazolták jó formánkat, a játéktudásunk és egyéni tapasztalatunk is megfelelő volt, a szerencse is hozzánk pártolt azon a vebén, így sikerült a csúcsra érni, habár sok olyan magyarországi gombfocista volt már akkor is, akik játéktudásban felülmúltak bennünket. Azt a hetes keretet, amellyel világbajnokok lettünk, kimondottan Maros megyeiek alkották: Pákay György, Mártonfi István, dr. Havas Péter, Simon Ferenc, Varga Ervin, Valics Lehel és jómagam lettünk csapatban szektorlabda-világbajnokok. Ez azért is érdekes, mert eddig az összes világ- és Európa-bajnokságon Magyarországon diadalmaskodott, abban az évben először és azóta utoljára lett más csapat a világbajnok.

– *Román színeiben Pákay és Mártonfi is nyert egyéni világbajnoki címet, Varga Ervin Európa-bajnoki címet szerzett, Simon Ferenc egyéniben vb-döntőt játszott a magyar Szendrei ellen, aki háromszoros világbajnok volt. Ön milyen eredményeket ért el eddigi pályafutása alatt?*

– 2015-ben beverekedtem magam a magyar országos egyéni tízes döntőbe, ahol a hetedik lettem. Ez világszintű, jó teljesítmény, hiszen a nemzetközi porond legjobbjai közül sokan játszanak Magyarországon. Ezenkívül Európa-bajnoki 6. és világbajnoki 7. is voltam egyéniben. 2022-ben másod-

dik voltam egyéniben, emellett számos versenyen álltam a pódium valamelyik fokára itthon. Fontos, hogy jól érzem magam a csapattársaimmal, akikkel hobbiból gombfocizunk. Barátok vagyunk, a játék szeretete köt össze bennünket.

– *Mi az álma Moldován Károlynak, ami a szektorlabdát illeti?*

– Van egy nagy álmom, azaz álmaim: még egyszer csapatvilágbajnokok szeretnék lenni! Ugyanakkor, ha annyira jók vagyunk, mint ahogy sokszor dicsérjük egymást, azt kívánom, hogy a 2023. év végén jussunk vissza az NB I-be, ugyanis az a mi szintünk tulajdonképpen.

A második elődöntővel folytatódik a Nemzetek Ligája négyes döntője

Spanyolország–Olaszország mérkőzéssel folytatódik ma, 15-én Hollandiában a labdarúgó Nemzetek Ligája történetének harmadik négyes döntője. Kiderül így, hogy ki lesz a tegnapi lapzártánk után rendezett első elődöntő nyertesének ellenfele, amelyen, mint ismert, a házigazdák a horvátokkal találkoztak.

Az Európa-bajnok olasz és a spanyol csapat Enschede városában találkozik egymással. A két együttes a sorozat legutóbbi négyes döntőjében is a négy között csapott össze, akkor a spanyolok 2-1-re nyertek a házigazda olaszok ellen, akiknek ezzel szakadt meg a világesúcsot jelentő, 37 mérkő-

zésből álló veretlenségi sorozatuk, ráadásul 1999 óta először vesztek tétmérkőzést hazai környezetben.

Az olaszok a csoportküzdelmek során az utolsó fordulóban a végül második magyar válogatott otthonában, a Puskás Arénában aratott 2-0-s győzelmüknek köszönhetően végeztek az élen a németeket és az angolokat is felsorakoztató négyesben.

Hasonlóképpen jutottak az elődöntőbe a spanyolok, akik a 2019-es győztes portugálokkal futottak versenyt egészen a zárófordulóig, amikor is Álvaro Morata 88. percben szerzett góljával diadalmaskodtak és végül előztek.

A program

Ma:
* 21.45 óra: Spanyolország – Olaszország, Enschede (Nemzetek Ligája, elődöntő)
Vasárnap:
* 16.00 óra: bronzmérkőzés
* 21.45 óra: döntő
A mérkőzéseket a DigiSport és a Prima Sport televízió közvetíti.

Schäfer András: Remélem, nem csak egy meccsre drótoztak össze

Karrierje egyik legnehezebb időszakát éli Schäfer András, az Union Berlin magyar válogatott futballistája, aki november óta harmadszor bajlódik ugyanazzal a sérüléssel, ami miatt ismét hónapokat kell kihagynia.

A 24 esztendőes játékos kedden az M1 televízióknak adott interjúban elmondta: a jobb lába sajkacsontjában alakult ki megint egy fáradásos törés, június 1-jén műtötték meg újra, ezúttal azonban várhatóan hosszabb időt vesz majd igénybe a visszatérése.

„Valószínűleg most még óvatosabb lesz mindenki, hiszen nem az a cél, hogy egy mérkőzésre valahogyan összedrótózzanak, hanem hogy a következő tizenöt évben fut-

balozni tudjak” – nyilatkozott a 22-szeres válogatott középpályás, akinek kálváriája tavaly novemberben, a belga Union Saint-Gilloise otthonában aratott 1-0-s Európa-liga-siker alkalmával kezdődött. Műtétjét és rehabilitációját követően januárban a Hertha elleni városi rangadón volt újra kezdő, de a felidőben le kellett cserélni. Schäfer április 29-én a Bayer Leverkusenen ellen tért vissza ismét, de mindössze három bajnoki után újfent kidőlt a sorból.

A berliniek középpályása elmondta: a klub különengedélyével Magyarországon végzi a rehabilitációt, és várhatóan csak akkor tér majd vissza a klubhoz, amikor külön edzővel

esetleg labdás edzéseket végezhet. Hozzátette, a szakmai stáb ugyanakkor arra kérte, hogy a nyári edzőtáborok során néhány napot töltsön együtt a csapattal, hogy összeismerkedjen az új társakkal, szokja a légkört.

Az Union Berlin története legnagyobb sikerét érte el azzal, hogy negyedik lett a Bundesligában, így a következő idényben a Bajnokok Ligája főtábláján szerepelhet.

„Szerintem világszinten is páratlan dolog, hogy egy klub ilyen anyagi háttérrel és filozófiával ilyen sikereket érjen el. Szerencsésnek érzem magam, hogy itt játszhatok, a klub történetének legsikeresebb időszakában” – fogalmazott Schäfer. Elárulta, hogy sérülései ellenére is továbbra is rendkívüli bizalmat

érez a klubvezetők és a szakmai stáb részéről. Kiemelte: már gyerekként is arról álmodott, hogy egyszer a Bajnokok Ligájában fog játszani, azonban ha ennek esetleges siettetésével a sikeres felépülését veszélybe sodorná, akkor nem fogja vállalni a kockázatot. Éppen ezért az is elképzelhető, hogy a válogatott őszi mérkőzésein sem léphet pályára.

„Természetesen azon vagyok mindennap, hogy ez sikerüljön, de a legfontosabb, hogy a következő tíz év válogatottjában tudjak játszani. Már az is nagyon negatív, hogy háromszor ugyanúgy megsérültem, de egy negyedikből visszajönni már nagyon nehéz lenne, és ha ez így megy, akkor el kell gondolkodni” – tekintett előre.

Az Union Berlin magyar válogatott futballistája, Schäfer András az M1 televízióhoz érkezik

Fotó: MTI/Illyés Tibor

Francia védővel erősített a Ferencváros

Ibrahim Cissé személyében francia védővel erősítette meg keretét a magyar labdarúgó NB I-ben címvédő Ferencváros.

A 27 esztendőes futballista 2018-ban az Angers színeiben mutatkozott be a francia élvonalban, majd a 2019/2020-as idény második felét kölcsönben töltötte a Paris FC-nél, egy évvel később pedig a Dunkerque-hez került.

Az északfrancia klubnál egy évig játszott, az elmúlt idényben másodosztályú a Caen csapatát erősítette, a Ligue 2-ben 31-szer, míg a francia kupában kétszer szerepelt.

Bellingham hat évre alá írt a Real Madridhoz

A Real Madrid hat évre szerződtette Jude Bellingham angol válogatott középpályást, akiért 103 millió eurót fizetett a Borussia Dortmundnak. A 19 éves játékost ma mutatják be.

A középpályás 2020-ban szerződött a másodosztályú Birminghamtól a német egyesülethez 25 millióért, és 2021-ben Német Kupát nyert, a bajnokságban pedig a legutóbbi két idényben ezüstérmet szerzett a Borussiaival. A májusban zárult szezonban a játékos-társak az idény legjobbjává választották a Bundesligában.

A középpályás 2020 óta 24 alkalommal lépett pályára az angol nemzeti csapatban.

Több mint kétezer politikus vett részt Silvio Berlusconi búcsúztatásán

Silvio Berlusconi több évtizedes vállalkozói és politikai pályafutása eredménye, hogy a volt olasz kormányfő, a Hajrá Olaszország (FI) párt elnökének szerdai temetési szertartása tömegeseménynek ígérkezik, írták a lapok, amelyre több mint kétezer politikai vezetőt vártak rendkívüli biztonsági készültség kíséretében a milánói székesegyházba.

Silvio Berlusconi ravatalát kedden a késő esti órákban zárták le a Milánó közeli Arcoréban, ahol az utolsók között szövetségesei, Giorgia Meloni miniszterelnök, az Olasz Testvérek (FdI) elnöke, Matteo Salvini, a Liga vezetője és Ignazio La Russa, a szenátus elnöke, az FdI politikusa róttá le kegyeletét.

Arcoréban, a Berlusconi lakhelyként és főhadiszállásaként ismert Villa San Martino előtti utat virágokkal borították be a hétfőn elhunyt politikus tisztelői.

A milánói dómban szerda délután háromkor kezdődő szertartás előtt

Silvio Berlusconi koporsóját egy rövid időre kiállították a székesegyház főbejáratánál, majd a főoltárnál helyezték el.

Az állami temetést kísérő szertartást Mario Enrico Delpini milánói érsek vezette, de a celebrálásnak volt személyes oldala is, mivel Silvio Berlusconi családja, rokonai, barátai, munkatársai és pártja Hajrá Olaszország (FI) politikai közössége is búcsúztatta.

Berlusconi temetése az utóbbi évtizedek egyik legnagyobb szabású politikai búcsúztatása, miután a nyolcvanas évek óta az olasz, az európai és a nemzetközi közélet aktív szereplőjének számított, széles baráti és szakmai kapcsolatrendszerrel.

A milánói dómban legfeljebb 2300-an tudnak helyet foglalni. Résztvételét jelezte a korábbi Berlusconi-kormányok több minisztere, valamint a jelenlegi kormány közel negyven tagja. Az olasz állami delegációt Sergio Matherella államfő vezette, de természetesen jelen volt Giorgia Meloni és a két

miniszterelnök-helyettes, Antonio Tajani, a Hajrá Olaszország (FI) alnöke és Matteo Salvini.

Az Európai Bizottságot Paolo Gentiloni korábbi kormányfő, uniós gazdasági biztos képviselte. „Berlusconi halálával az olaszok újra-pörgetik az utóbbi évtizedek történelmét, elismerve azt a rendkívüli szerepet, melyet Berlusconi töltött be országunk és Európa életében” – nyilatkozta Gentiloni a Berlusconi nevével fémjelzett kereskedelmi csatornáknak.

Az Európai Néppárt delegációját a frakció elnöke, Manfred Weber vezette. Képviseltette magát a Vatikán és több olasz egyház is. Jelen volt Mario Draghi volt kormányfő, az Európai Központi Bank egykori elnöke, valamint a 81 éves Umberto Bossi, az Északi Liga egykori vezetője, Berlusconi volt politikai szövetségese. Jelen voltak továbbá az olasz ellenzéki pártok és parlamenti frakciók vezetői, a Hajrá Olaszország polgármesterei, a Milan és a Monza labdarúgócsapatának küldöttségei, az olasz vállalkozói, kul-

turális, sport- és közélet képviselői.

A távolmaradók között volt az Öt Csillag Mozgalom elnöke, Giuseppe Conte korábbi miniszterelnök, és az Olasz Baloldal (SI) és a Zöldek politikusi sem vesznek részt a szertartáson.

Milánóba érkezett az iraki elnök, Abdul Latif Rashid, Tamim bin Hamad ál-Száni katar emír és több mint ötven ország külügyminisztere vagy nagykövete.

Orbán Viktor miniszterelnök is részt vett Silvio Berlusconi búcsúztatásán – erősítette meg az MTI-nek Havasi Bertalan, a miniszterelnök sajtófőnöke.

A dóm előtti téren húszezer embert tudnak befogadni, akiket a kora délutáni óráktól biztonsági kapukon keresztül engedtek be. Két kivétitől követhették a szertartást, melyet az olasz közmédiá és a Berlusconi-féle televíziós csatornák egyesben közvetítettek. Hasonló számú tömeget vártak a dóm körüli utcákban is.

Milánónak huszonegy órája volt a magas rangú delegációk érkezése és a tömegeseménynek ígérkező

szertartás előkészítésére. A város központjában hétfő óta biztonsági teszteszt zajlott a prefektúra, az idegenrendészet, valamint a titkosszolgálat és a terrorizmus ellenes nyomozóigazgatóság egységeinek együttműködésével. Kiemelt készültség lépett életbe szerda reggeltől a városba bevezető utakon, a vasútállomásokon és repülőtereken. A dóm téri metróállomást délelőtt tíz órától lezárták.

Milánó utcáin sétálva mintha minden Silvio Berlusconi-ről szólna az újságosstandokon sorakozó lapok címdalaitól kezdve a kirakatokra kiragasztott Silvio-fotókig.

Szerdára országos gyásznapot hirdettek meg, és a római kormány és parlament a következő napokra felfüggesztette munkáját. A döntést fenntartás kísérte az ellenzéki pártok részéről. Több baloldali polgármester megtagadta a nemzeti zászló felárbócra eresztését.

Silvio Berlusconi hétfőn, 86 éves korában hunyt el Milánóban. (MTI)

Megválasztották Magyarországot szépe

Fotó: MTI

Négy év után újra megválasztotta a szakmai zsűri Magyarországot szépe, valamint két udvarhölgyét a Duna televízió vasárnapi gálaműsorában; Magyarország szépe Hacs Boglárka lett, az első udvarhölgy címet Szabó Orsolya, a második udvarhölgyét Novák Zsófia kapta.

A közönségdíjas Hegyi Zsanett lett, a Miss Charity alverseny győztese pedig Hatos Kitti.

A Duna televízió nézői a határon túlról is szavazhattak az általuk legszébbnek ítélt versenyzőre.

Hacs Boglárka a Miss World Hungary cím birtokosa lesz egy éven át, és képviseli az országot a nemzetközi Miss World világdöntőn.

Idén először a szépségkirálynő jószolgálati munkájának kiemelt feladatául a Pest Megyei Kutató-Mentő Szolgálat arca lesz.

A nemzeti döntőt Somossy Barbara és Csitári Gergely vezette; a versenynek hagyománya van a magyar közmédiában, a Miss World

Hungary döntője 2014 óta itt látható.

A műsorban idén már nem volt bikinitour, ehelyett egy úgynevezett fitt tourban vonultak végig a kifutón a versenyzők, sportruhában, emellett a már jól ismert kreatív tourban magyar tervezők kreációit viselték.

Az estélyi és nemzeti öltözékeket idén is a zsűri egyik tagja, Merő Péter divattervező alkotta meg.

Új műsorelemként jelent meg a királynő tour, ahol az elmúlt hét év döntősei tértek vissza, felidézve a korábbi évek versenyeit.

Idén először két közösségimédia-arca is volt a produkciónak két korábbi királynő személyében: a 2017-es győztes, jelenleg joghallgató Koroknyai Virág, valamint a 2019-es Miss World Hungary győztese, Nagypál Krisztina.

A legismertebb és legrégebbi szépségversenyt, a Miss Worldöt először 1951-ben rendezték meg, az elmúlt 72 évben változatlan céllal, hogy a szépséget a jótékonyág szolgálatába állítsák. A mindenkori

világszépe nemzetközi karitatív feladatokat lát el, az általa felkarolt ügyek pedig kiemelt figyelmet kapnak. A világversenyt szlogenje „Beauty with purpose” – azaz a szépség, céllal, ezért a Magyarországot szépe – Miss World Hungary egyik legfontosabb missziója továbbra is az, hogy felhívja a figyelmet a társadalmi felelősségvállalás fontosságára. A leendő nyertesnek fel kell karolnia egy jótékony ügyet, amelyet az országban és a világversenyen egyaránt képvisel.

A Magyarország Szépe 2023 zsűritagja, Borzi Vivien fotográfus a közmédiá Család-barát műsorának vendégként korábban elmondta, a szervezők idén is kiemelt figyelmet fordítanak arra, hogy a királynőjelölteket minél több oldalról megismerhesse a közönség. Azt mondta, „a Miss World magyar fordulójának válogatóin a szépség mellett az önazonosságát és a példaeértékű személyiséget keressük. Fontosnak tartjuk, hogy a versenyzőnek legyen saját jótékonyági ügye, szerepvállalása is”. (MTI)

Nottinghami gyilkosságok

A rendőrség és a brit belügyminiszter egybehangzó szerdai tájékoztatása szerint továbbra is nyitott kérdés, hogy mi lehetett az indítéka a Nottinghamban kedden elkövetett három gyilkosságnak.

A Londontól 180 kilométerre északnyugatra fekvő, 320 ezer lakosú nagyváros központjában a Nottinghami Egyetem két 19 éves hallgatója, Grace O'Malley-Kumar és Barnaby Webber, valamint Ian Coates, az egyik nottinghami középiskola gondnoka vált késeléses támadás áldozatává.

A 31 éves gyanúsított, Ian Coates furgonjával a gyilkosságok után elgázolt három további embert. Egyiküket jelenleg is válságos állapotban kezelik a helyi egyetemi kórházban.

A rendőrség legfrissebb, szerda délutáni tájékoztatása szerint a gyanúsított ezután kiszállt a furgonból, és késél a kezében közelített a helyszínre érkező rendőrökhöz, akik a feltételezett elkövetőt elektromos sokkoló bevetésével elfogták és gyilkosság gyanújával őrizetbe vették.

A szerdai rendőrségi tájékoztatás szerint a vizsgálat feltárta azt is, hogy egy illető, aki megfelel a gyanúsított személyleírásának, megpróbált behatolni egy helyi idősotthonba is, de ez a kísérlete nem járt sikerrel.

A Nottinghamshire megyei rendőrség által vezetett vizsgálatban részt vesz az országos terrorizmusellenes rendőri hálózat (Counter Terrorism Policing).

A megyei rendőrkapitányság szerdai tájékoztatásában cáfolta azokat az időközben megjelent híreszteléseket, amelyek szerint a terrorellenes rendőri egységek már nem vesznek részt a vizsgálatban. A közlemény szerint ez nem felel meg a valóságnak, a terrorizmusellenes rendőri hálózat jelenleg is együttműködik a helyi rendőrséggel.

A nottinghami rendőrség szerdai tájékoztatója szerint a nyomozók változatlanul nyitott kérdésként kezelik, hogy mi lehetett az előző napi három gyilkosság indítéka.

Suella Braverman brit belügyminiszter szerdán, a londoni alsóház képviselőinek tartott tájékoztatóján ezt megerősítette, és azt is, hogy a vizsgálatához segítséget nyújt a terrorellenes rendőri szolgálat.

Braverman hangsúlyozta ugyanakkor: ez nem jelenti azt, hogy a hatóságok terrorcselekményként kezelik a nottinghami gyilkosságsorozatot.

Sir Julian Lewis, az alsóház hírszerzési és biztonsági bizottságának elnöke a belügyminiszter tájékoztatója utáni hozzászólásában felvette: az ilyen esetek is igazolják annak szükségességét, hogy a hírszerzési szolgálatok vizsgálhassák az emberek online felületeken végzett aktivitását, és az ilyen kommunikációs szolgáltatásokat nyújtó technológiai vállalatoknak morális és jogi kötelezettsége legyen az együttműködés a biztonsági szolgálatokkal. (MTI)

Gyógyszerésztiltakozás Németországban

Egész napos munkabeszüntetéssel követelik a gyógyszer-tárak szerdán Németországban a működési feltételek javítását az államtól.

A német gyógyszerési kamarák szövetségének (ABDA) tiltakozó akciójához valamennyi patika csatlakozott, így csak az ügyeletes gyógyszer-tárakban lehetett kiváltani receptet szerdán Németországban.

Az érdekképviselet szerint a folyamatosan emelkedő adminisztrációs terhek, a gyógyszerellátási zavarok, a munkaerőhiány, valamint a költségek és az infláció növekedésének ellenére tíz éve változatlan állami támogatás együttesen a szakma ellehetetlenülésével fenyeget, és veszélybe sodorja a lakosság gyógyszerellátását.

A helyzet súlyosságát mutatja, hogy csak tavalay 393 gyógyszer-tár szűnt meg, vagyis naponta legalább egy. (MTI)

A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó vállalja
a felelősséget!

JÓKÍVÁNSÁG

Marosvásárhelyre, SZABO JÁNOSNAK 90. születésnapja alkalmából kívánunk Istentől áldott, jó egészséget továbbra is. Felesége, Juci. Minden elképzelhető szépet és jót kíván sógora, Ferencz, lányai, vejei, unokái és családjuk, dédunokái. Éljen sokáig, drága Jancsi tata! (19867)

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorúan emlékezünk édesanyánkra,
OLÁH ÁGNESRE

halálának első évfordulóján.

*Szívedben nem volt más, csak jóság és szeretet,
szorgalom és munka volt az egész életed.*

Nem haltál meg, csak álmodni mentél,

köszönjük, hogy éltél, és minket szerettél.

Elmentél tőlünk, nem tudtál búcsúzni,

mert nem volt idő, el kellett indulni.

Szívünkben hagyta emléked örökre,

ha látni akarunk, felnézünk az égre.

Arany volt a szíved, szeretet az életed,

de Isten elhívott a végtelenbe, mert szeretett.

Örök hála és köszönet az együtt töltött szép éveikért.

Lányai: Katalin, Ibolya, Gyöngyi, veje, Pista, unokái, Miki, Linda, Ildikó, Geri, unokaménya, Timi és dédunokája, Kitti. (19913)

ADÁSVÉTEL

ELADÓ garázs a Kárpátok sétányon.
Tel. 0746-638-960. (19678)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0742-866-258. (19883-I)

MINDENFÉLE

VÍZ-, GÁZ-, FŰTÉSSZERELÉST vállalok. Tel. 0746-638-960. (19678)

TETŐKÉSZÍTÉS, teraszok készítése, tetőjavítás, cserépjavítás, külső-belső szigetelés, csatornajavítás, vízszigetelés, belső meszelés. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0753-386-872, Loránd. (19840)

VÁLLALJUK bármilyen típusú háztető készítését, kisebb tetőjavítást, hidroizolációt kartonból vagy poliészterből és meszelést. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0745-680-818, Csaba. (19835-I)

TETŐFEDŐ BÁDOGOS vállal tetőkészítést, tetőjavítást, vízszigetelést, belső-külső meszelést, készíti teraszt, csatornát, lefolyót, kerítést. Tel. 0756-825-935. (19852-I)

TETŐKÉSZÍTÉS, ácsmunka, festés, vízszigetelés, sürgős javítás. Tel. 0748-460-305. (19872-I)

FESTÉST, kőművesmunkát, csempezést, parkettezést, ajtószerelest vállalok. Tel. 0771-393-848. (19918)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal, de a Jóisten akaratába belenyugodva tudatjuk, hogy a nagyon szeretett és nagyon szerető férj, édesapa, nagytata, testvér, após, rokon és jó ismerős,

MÁTYÁS TIBOR

életének 73., boldog házasságának 50. évében örökre megpihent.

Temetése 2023. június 15-én, csütörtökön 13 órakor lesz a marosvásárhelyi református sírkertben, unitárius szertartás szerint. Búcsúznak tőle: felesége, Jutka, leányai, Krisztika és Annácska, vejei, Zsolt és Levente, unokái, Szabolcs, Anett, Krisztián, Blanka és Karola. (19911-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy KOVÁCS BORBÁLA

volt nővér, a fertőzőklinika volt dolgozója, Marosvásárhelyen, 87 éves korában, hosszú betegség és szenvedés következtében elhunyt.

Temetése június 16-án, pénteken 13 órakor lesz a maroszentgyörgyi temetőben (a nagykórház mögött).

Emléke legyen áldott! Szomorú szívvel a gyászoló Kovács család. (19933-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, anyós, nagynéni, rokon, szomszéd, jó ismerős,

KISS MÁRIA
született Papp

életének 84. évében eltávozott szerettei köréből.

Virrasztására 2023. június 15-én, csütörtökön 19 órakor kerül sor a Pax temetkezési vállalat székelyén.

Drága halottunk temetése 2023. június 16-án, pénteken 15 órakor lesz a meggyesfalvi temetőben.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Gyászoló szerettei. (19932)

Szívünk mély fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy szeretett testvérünk,

MÁTYÁS TIBOR

életének 73. évében örökre megpihent. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Búcsúznak tőle testvérei: Endre, Piroska és Éva. (19920-I)

Fájdalommal tudatjuk, hogy VÉGH ILDIKÓ

nyárádmagyarósi nyugdíjas tanítónő

89 éves korában, 2023. június 13-án elhunyt.

Temetése június 15-én, csütörtökön 15 órakor lesz a nyárádmagyarósi ravatalozóból.

Isten nyugtassa békében!

A gyászoló család. (19929-I)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

Szomorúan értesültem nagybátyám, MÁTYÁS TIBOR elhunytáról. Együttérzésünket és őszinte részvétünket fejezzük ki a hozzátartozóknak, vigasztalódást kívánva, Sanyika, Nórika, Noémi. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (19924)

Szomorúan emlékezem nővéremre,

OLÁH ÁGNESRE

halálának első évfordulóján.

Özveggy Jagelka Zsuzsanna és fiai. (19912)

Ahogy múlnak az évek, az ember megtanulja elrejtteni fájdalmát, de a lelke mélyén magában hordozza egy életen át.

Fájdalommal, megtörtén emlékezem június 15-én férjemre,

KONCSAG JÓZSEFRE

halálának első évfordulóján.

Pihenjen csendesen a csillagok között.

Szerettei. (19936)

Szomorúan jelentjük mindazoknak, akik ismerték, tisztelték és szerették, hogy

ALTORJAI BÁRÓ
APOR CSABA-LÁSZLÓ-JÓZSEF-JÁNOS-ANTAL-PÁL

életének százkettedik évében, 2023. február 10-én, a betegek szentségével megerősítve, a jó Isten akaratában megnyugodva visszaadta földi életét teremtőjének.

A lelkiismeretes kötelességteljesítés eszményképe, az igazság tántoríthatatlan hirdetője volt.

Drága halottunk földi maradványait június 16. napján, pénteken délelőtt tizenegy órakor helyezzük örök nyugalomra, római katolikus szertartás szerint, a Torján található Mária-kápolna kriptájába.

Emléked örök! Nyugodjál békében!

Gyászoló szerettei

Az elhunyt emlékére a koszorú/virág helyett küldött adományait a marosvásárhelyi Mustármag Egyesületnek előre is köszönjük. (Asociatia MUSTARMAG-KAIROS, Targu Mures, str. Calarasilor nr.1., adószám: 12484982. IBAN KÓDOK RON: RO64BTRLRONCRT0P99461501; HUF: RO82BTRLHUF CRT0P99461501 SWIFT: BTRLRO22, Banca Transilvania) Jelige: „Apor 102” és az adományozó neve (sz-I)

Roncsautóprogram 2023

Eladná régi autóját?

Most lehetősége van LEADNI akkor is,

ha NEM kíván új autót vásárolni.

Szállítást, forgalomból kiíratást és helyben fizetést vállalunk!

Információért hívjon a 0741-022-199-es számon. (67319)

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban

Marosvásárhely (Központ)
P-ța Mărășești, Nr. 21.
0733 553 976

Marosvásárhely (Tudor)
B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126.
0755 088 379

Medgyes
Str. Pompierilor Nr. 4.
0735 830 678

Nyárádszereda
Str. Pompierilor Nr.1.
0733 553 973

Segesvár
Str. Mihai Viteazu Nr. 40
0770 810 855

Szászrégen (Cardinal)
Str. Cardinal Alexandru Todea, Nr. 25/A
0728 908 856

Szászrégen (Libertății)
B-dul Libertății, Nr. 12/2
0733 553 971

Marosludas
Str. B-dul 1 Dec. 1918. Nr. 7
0735 786 853

Torda
Str. Mihai Viteazu Nr. 2
0729 069 548

Dicsőszentmárton
Str. Victoriei Nr. 21
0736 386 353

-20%

**KEDVEZMÉNY
NAPSZEMÜVEGEKRE**

www.doraoptics.ro

„VALAKI JÁR A FÁK HEGYÉN ...”

KÁNYÁDI SÁNDOR EMLÉKÉRE

Zene - ifj. Csoóri Sándor Koreográfus munkatársa - Ágfalvi György
Rendezés, koreográfia - Juhász Zsolt Forgatókönyv szerkesztés - Novák Ferenc - Tata
Igazgató - Barabási Attila Csaba

Június 20., 19 óra, Maros Művészegyüttes előadóterme

**JÖVŐBE
ÉPÍTETT
MÚLT**

MINDEN SZERDÁN ÉS PÉNTEKEN
A MOZAIKBAN

**Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:**

Patricia Gucci
Gucci - Egy sikeres
dinasztia története

Leiner Laura
40 NYÁRI NAP

Leiner Laura
40 nyári nap

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

FONTOS TELEFONSZÁMOK

<ul style="list-style-type: none"> Romtelecom-tudakozó - információ - 118-932 - általános - 118-800 Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112 Rendőrség - 0265/202-305 SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110 Sürgősségi szolgálat: - 0265/210-177 Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330 GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthon gondozó szolgálat, 8-16 óra között: - 0736-883-110 Optika-Optofarm - 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351 	<ul style="list-style-type: none"> Optolens szemsebészet - 0265/263-351 Marmed - 0265/250-344 járóbeteg-rendelő: - 0756-468-658 - 0729-024-380 - 0751-114-307 Labor e-mail: marmed@marmed.ro, www.marmed.ro Dora Optics - 0733-553-976 Dora Medicals - 0265/212-971 Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446 Emma vendéglő, - 0740-083-077 hidegtáak készítése - 0365/404-664 Prefektúra - 0265/266-801 RDS-RCS - 0365/400-401 - 0365/400-404 Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929 - vidék - 0265/929 Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928 	<ul style="list-style-type: none"> Aquaserv: - 0265/215-702 - hideg víz-csatorna - 0265/208-888 - közönségszolgálat - 0265/208-800 - központ - 08008-208-888 Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625 Vasútállomás - 0265/236-284 Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119 - 0744-282-710 Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865 koporsók, kellékek, - 0745-606-215 koszorúk - 0745-606-269 és halottszállítás - 0758-047-604 Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907
--	--	--

**Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es
telefonon.**

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió

Radio Fanta
Marosvásárhely

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

médiaszféra